

MARTELA OYJ
Y-tunnus 0114891-2

TILINPÄÄTÖS
JA
TOIMINTAKERTOMUS
31.12.2019

MARTELA TILINPÄÄTÖS 2019

SISÄLLYSLUETTELO	sivu
Toimintakertomus	1-6
Henkilöstö keskimäärin alueittain	7
Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)	8
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	9
Konsernin tase (IFRS)	10-11
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	12
Konsernin tilipäätöksen liitetiedot (IFRS)	13-51
Viiden vuoden lukusarjat	52
Osakekohtaiset tunnusluvut	53
Tunnuslukujen laskentakaavat	54
Osakkeet ja osakkeenomistajat	55-56
Martela Oyj:n tuloslaskelma (FAS)	57
Martela Oyj:n tase (FAS)	58-59
Martela Oyj:n rahavirtalaskelma (FAS)	60
Martela Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot (FAS)	61-78
Ehdotus voittovarojen käytöstä ja toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	79
Tilintarkastajan merkintä	80-85
Käytetyt kirjanpitokirjat	86

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

AVAINLUVUT

Konsernin tilikauden liikevaihto oli 106,2 milj. euroa (103,1). Liiketulos vastaavalta ajalta oli -2,0 milj. euroa (-2,1). Tulos osaketta kohden oli -0,61 (-0,57). Liiketoiminnan rahavirta 6,3 milj. euroa (7,4). Omavaraisuus aste 30,6 prosenttia (39,2) ja nettovelkaantumisaste 31,5 prosenttia (0,7). Sijoitetun pääoman tuotoksi tilikaudelta muodostui -6,4 prosenttia (-4,9).

LIIKETOIMINNAN KUVAUS

Martela on yksi Pohjoismaiden johtavia työympäristöihin keskittyneitä yrityksiä. Martela suunnittelee ja toteuttaa parhaita työ- ja oppimisympäristöjä. Tarjoamme käyttäjälähtöisiä ratkaisuja tämän päivän työympäristöön - liikkuvaan työhön ja monitilatoimistoihin. Martela tarjoaa myös alan laajimman valikoiman sisustusratkaisujen muutoksia ja ylläpitoa tukevia palveluja. Kokonaispalvelumme kattaa tarvittaessa koko toimitilan muutoksen työympäristötarpeen määrittelystä ja suunnittelusta muuttoon ja ylläpitoon saakka.

TARJOOMA JA TUOTEKEHITYS

Martela tarjoaa Lifecycle-strategiansa mukaisesti laadukkaita työ- ja oppimisympäristöjä niiden koko elinkaaren kattavina palveluina. Tarjontaan sisältyvät työ- ja oppimisympäristöjen määrittely ja suunnittelu, toteutus ja kalustaminen sekä jatkuva mittaaminen ja kehittäminen.

Perinteisen hankintatavan vaihtoehdoksi Martela on tuonut markkinoille uudenlaisen palvelumallin työympäristöihin (Workplace as a Service) ja oppimisympäristöihin (Learning environment as a Service). Palvelukokonaisuuden kuukausimaksu voi sisältää joko kaikki tai valitut elinkaaren vaiheet.

Vuoden 2019 aikana Martela on laajentanut Pod-tuoteperhettä mm. esittelemällä PodBooth puhelinkopin ja lanseeramalla uusia Podmeeting tuotteita. Suositusta Grip-sarjasta lanseerattiin myös uusi versio ja Bit-sarjaa laajennettiin uusilla tuotteilla.

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja -2.2 milj. euroa (-1,9 milj. euroa).

MARKKINATILANNE

Yksityisen sektorin markkinatilanteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia aiempaan verrattuna. Sen sijaan Suomen julkisen sektorin markkinatilanne on edelleen kiristynyt ja hinnat laskeneet. Martelan kysyntään vaikuttavat olennaisesti myös yleinen taloudellinen kehitys, yritysten ja julkisen sektorin tarve tehostaa tilojensa käyttöä ja uudistaa työympäristöään aikaisempaa toimivammaksi johtamisen välineeksi.

KONSERNIRAKENNE

Loppuvuodesta 2019 perustettu yhtiö Tehokaluste Oy liittyi osaksi Martela konsernia. Tehokaluste Oy:llä ei ole ollut liiketoimintaa vuonna 2019.

LIKEVAIHTO JA TULOS

Tammi-joulukuun liikevaihto oli 106,2 milj. euroa (103,1) ja oli 3,0 % edellisvuotista parempi. Edellisvuoteen verrattuna Ruotsin liikevaihto parani 51,4 % ja Norjan 49,5 %. Suomen liikevaihto heikkeni 3,5 % ja ryhmän Muut 0,8 %.

Konsernin liiketulos tammi-joulukuussa oli -2,0 milj. euroa (-2,1). Liiketulosta rasitti 0,4 milj. euron luottotappio johtuen yhden strategisen jälleenmyyjän konkurssista.

Tammi-joulukuun tulos ennen veroja oli -2,7 milj. euroa (-2,5). Tammi-joulukuun tulos oli -2,5 (-2,4).

RAHOITUSASEMA

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuulta oli 6,3 milj. euroa (7,4). Vuokratulujen siirtymisellä rahoituksen rahavirtaan IFRS 16 mukaisesti oli 2,6 milj.euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan.

Korolliset velat olivat kauden lopussa 14,6 milj. euroa sisältäen 5,3 milj. euroa IFRS 16 mukaista vuokrasopimusvelkaa. Edellisvuonna vastaavana ajakohtana korolliset velat olivat 10,7 milj. euroa. Nettovelka oli 5,0 milj. euroa (0,1). Kauden lopussa lyhytaikaisia limiittejä oli käytössä 5,0 milj. euroa (5,0) ja käyttämättömiä limiittejä oli 2,0 milj. euroa.

Nettovelkaantumisaste katsauskauden lopussa oli 31,5 prosenttia (0,7) ja omavaraisuusaste oli 30,6 prosenttia (39,2). Tunnuslukuja heikensi IFRS 16 mukainen vuokrasopimusvelka (5,3 milj. euroa). Rahoitustuotot ja -kulut olivat -0,7 milj. euroa (-0,4).

Rahoitusjärjestelyt sisältävät kovenanttiehtoja, joissa tarkastellaan konsernin nettovelkojen suhdetta EBITDA:aan (käyttökate) ja omavaraisuusastetta. Lasketut tunnusluvut täyttivät kovenanttiehdot katsauskauden päättyessä.

Taseen loppusumma oli katsauskauden lopussa 55,2 milj. euroa (50,0).

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit tammi-joulukuussa olivat 2,3 milj. euroa (1,9).

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Henkilöstöjohtaja Maija Kaski jätti yhtiön siirtyäkseen toisen yrityksen palvelukseen. Ero astui voimaan 8.1.2019. Konsernin johtoryhmään tämän jälkeen kuuluvat toimitusjohtaja Matti Rantaniemi, talousjohtaja Kalle Lehtonen, myynti- ja markkinointijohtaja Johan Westerlund, Mikko Mäkelä Innovation To Market -organisaation johtaja sekä Ville Taipale Customer Supply Management -organisaation johtaja.

HENKILÖSTÖ

Konsernissa työskentelevien henkilöiden määrä oli keskimäärin 494 henkilöä (510), jossa oli vähennystä 16 henkilöä eli 3,1 %. Suomessa työskenteli keskimäärin 423 (432) henkilöä, Ruotsissa 22 (28), Norjassa 10 (11) ja ryhmässä Muut 39 (39).

Katsauskauden lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 464 (501). Henkilöstökulut tammi-joulukuussa olivat yhteensä 26,7 milj. euroa (26,7).

MUUT KUIN TALOUDELLISET TIEDOT

Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuus on tärkeä osa Martelan strategiaa ja toimintaa. Konsernin vastuullisuudesta, laatu- ja ympäristöhallintajärjestelmästä sekä työturvallisuusjärjestelmän rakentamisesta vastaa Customer Supply Management -yksikön johtaja. Toiminnan vastuullisuutta ohjaa vastuullisuusohjausryhmä, johon kuuluu johtoryhmän jäseniä ja sihteerinä toimii vastuullisuuspäällikkö.

Yksityiskohtaisempaa tietoa konsernin toiminnan vastuullisuusnäkökohdista, tavoitteista ja saavutuksista löytyy vuosittain julkistettavassa erillisessä vastuullisuusraportissa. Vuoden 2019 vastuullisuusraportti julkaistaan vuosikertomuksen jälkeen.

Martelan vastuullisuutta on ohjannut hallituksen hyväksymät vastuullisen liiketavan periaatteet vuodesta 2011 alkaen. Periaatteet sisältävät viittaukset kansainvälisiin vastuullisuussitoumuksiin. Yritys on sitoutunut YK:n Global Compact -haasteeseen, jonka tavoitteena on edistää ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristönsuojelua sekä korruption ja lahjonnan kitkemistä.

Koska Martela toimii kansainvälisillä markkinoilla, se ottaa työssään huomioon myös sitä koskevat kansainväliset sopimukset, sitoumukset ja suositukset. Näistä tärkeimpiä ovat:

- YK:n yleismaailmallinen ihmisoikeuksien julistus
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- ILO:n työelämän perusoikeuksia koskeva julistus ja muut toimintaansa liittyvät ILO:n sopimukset

Yrityksen käytännön toimintaa on ohjannut vuodesta 2011 myös johtoryhmän hyväksymät yritys vastuupolitiikat niin henkilöstön, ympäristön kuin ostotoiminnan hallintaan liittyvissä asioissa. Martelan kotisivulla, www.martela.fi/vastuullisuus julkaistut periaatteet ja politiikat katselmoidaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain

vastuullisuusohjausryhmän koordinoimana. Periaatteet ja politiikat sisältävät sosiaaliset ja työntekijöihin liittyvät seikat, ihmisoikeuksien kunnioittamisen sekä korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyvät seikat.

Liiketoimintamallin kuvaus

Martela Lifecycle -malli huomioi työympäristön koko elinkaaren. Martela tukee asiakasyritystensä vastuullisuutta tarjoamalla kestäviä työympäristöratkaisuja koko työympäristön elinkaaren aikana sekä huolehtimalla myös ylijäävien kalusteiden vastuullisesta kierrätyksestä.

Konsernilla on ollut riippumattoman osapuolen sertifioima laatu ISO 9001- ja ympäristöjärjestelmä ISO 14001 osoituksena toiminnan jatkuvasta parantamisesta, asiakasodotusten täyttämisestä sekä ympäristöasioiden huomioimisen toteutumisesta jo 90-luvulta saakka. Vuoden 2019 aikana rakennettiin ISO 45001 standardin mukaista työterveyden ja työturvallisuuden johtamisjärjestelmää, joka on tarkoitus sertifioida vuoden 2020 aikana.

Tuotteiden valmistus painottuu vahvaan toimittajaketjuun. Oma valmistus keskittyy loppukokoonpanoon ja kierrätystuotantoon Nummelan logistiikkakeskuksessa Suomessa, jossa on myös pääosa tuotekehityksestä ja hankintatoimesta. Verhoilukomponenttien kokoonpano tapahtuu Martelan omalla tehtaalla Puolassa. Kans- ja säilytinkomponenttien valmistus tapahtuu pääasiassa Martelan tytäryhtiössä Kidex Oy:ssä Kiteellä Suomessa.

Martelan pääkonttorissa Helsingin Pitäjänmäellä on konsernihallinnon lisäksi myynti- ja tukitoimintoja. Martelalla on useita myyntikonttoreita eri puolilla Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Muissa maissa Martela-tuotteiden myynti tapahtuu lähinnä jälleenmyyjäverkoston kautta.

Martela taloudellisesta arvosta yli 70% jakautuu tuotteiden ja palvelujen tuottajille. Martelan itse keskittyessä loppukokoonpanoon ja palveluliiketoimintaan. Martelalla oli noin 150 toimittajaa vakiomalliston materiaaleille ja komponenteille. Materiaalistoista yli 70 % oli peräisin Suomesta, Ruotsista tai Puolasta ja alle 5 % on peräisin Euroopan ulkopuolelta.

Työntekijöiden palkkoihin ja sosiaaliturvaan kuluu noin neljännes konsernin liikevaihdosta. Paikallinen tuotanto ja työllisyys on Martelalle tärkeää. Palveluliiketoiminnan osuuden kasvaessa yritys luo yhä enemmän työllisyyttä sinne, missä sen markkinat ovat. Taloudellisen arvon jakaumaa esitellään tarkemmin tulevassa vastuullisuusraportissa.

Ympäristöasiat

Johtoryhmän hyväksymä ympäristöpolitiikka ottaa kantaa yrityksen ympäristövaikutusten vähentämiseen ja kierrätyksen edistämiseen. Poliitiikka antaa ohjeita ympäristönäkökulman huomioonottamiseen tarjoaman kehittämisessä, jonka kautta yritys vaikuttaa välillisesti myös asiakkaidensa ympäristövaikutuksiin.

Martelan toiminnan olennaisimmat ympäristönäkökulmat esitellään vastuullisuusraportin olennaisuusarvioinnissa. Yksi tärkeimmistä on auttaa asiakkaita jatkuvasti parantamaan tilatehokkuutta. Sitä kautta saavutetaan parhaat mahdollisuudet kasvihuonepäästöjen ja energian käytön vähentämiseen. Tilatehokkuuden parantumisen kautta saatavat energiansäästöhyödyt ovat Martelan omassa toiminnassa melko pienet, mutta välilliset vaikutukset koko asiakaskunnassa ovat suuret. Yrityksen tärkein ympäristötavoite onkin asiakkaiden tilatehokkuutta tukevan Martela Lifecycle -mallin tarjoaminen asiakaskunnalleen.

Martela ei kattavasti pääse näkemään asiakkaidensa tilatehokkuuden ja energian käytön mittausten tuloksia. Martelan omassa toiminnassa seurataan energian ja materiaalikäytön tunnuslukuja. Martelan ostettu energia muodostuu pääasiassa kaukolämmöstä ja sähköenergiasta. Konsernin oma energiankäyttö keskittyy kaukolämpöön (n. 4,5 GWh), sähköenergiaan (n. 5,1 GWh), ja omien kuljetustensa polttokäyttöön (noin 3,5 GWh).

Martela hankki noin 9 miljoonaa kiloa materiaaleja, joista 60 % puupohjaisia materiaaleja ja 30 % metallipohjaisia. Kierrätysliiketoiminnan kautta Martela käsittelee muutamia miljoonia kiloja asiakkailta tulevaa kierrätysmateriaalia, jonka on suurimmaksi osaksi hyödynnettävää. Martela tuottaa omassa toiminnassaan noin 1,6 miljoonaa kiloa jätettä, josta lähes kaikki hyödynnetään energiana tai kierrätysmateriaalina, kun vaarallisten jätteiden osuus on alle prosentti. Vaarallisia jätteitä syntyy lähinnä kiinteistöjen ja laitteiden kunnossapidosta.

Martelan omassa toiminnassa ei ole olennaisia ympäristöriskejä, mutta yleismaailmalliset muutokset esim. energialähteissä ja hinnoittelussa tai mieltymyksissä eri valmistusmateriaaleihin ja työn tekemisen muotoihin saattavat vaikuttaa Martelan toimintaan tulevaisuudessa.

Ympäristötavoitteet, niiden toteumat ja tarkemmat ympäristömittarit julkaistaan vuosittain vastuullisuusraportissa.

Sosiaaliset ja henkilöstöasiat

Henkilöstöpolitiikka sisältää vastuullisen henkilöstöjohtamisen periaatteet, selkeyttää ja yhdenmukaistaa henkilöstövoimavarojen johtamista sekä edesauttaa yritys- ja työnantajakuvaan ylläpitoa ja kehittämistä.

Työhyvinvoinnin parantaminen on vastuullisuusraportista löytyvän olennaisuusarvion mukaan olennaisin sosiaalinen ja henkilöstöasia Martelan toiminnassa. Martela Lifecycle -mallin kautta saavutettava hyöty työhyvinvoinnin parantamisessa on Martelan omassa toiminnassa, jossa noin puolet työskentelee tietotyössä melko pieni. Suurin parantamispotentiaali löytyy välillisesti koko asiakaskunnan työhyvinvoinnin parantamisessa Martela Lifecycle mallin avulla.

Martela ei useinkaan pääse kattavasti näkemään asiakkaiden työhyvinvoinnin mittauksen tuloksia. Martelan omassa toiminnassa on vastuullisuusohjelmaan otettu työhyvinvoinnin seuraaminen People Spirit-kyselyn avulla, jossa tavoitteeksi on asetettu AAA-taso.

Vuoden 2019 aikana keskityttiin esimies- ja johtamistaitojen kehittämiseen päivittäisen työhöjauksen, motivaation ja hyvinvoinnin tukena. *(Lisäksi uudistettiin sisäisiä toimintatapoja tehokkuuden ja kannattavuuden parantamiseksi.)* Organisaatiossa toteutettiin keväällä vuosittainen People Spirit henkilöstötutkimus, jossa saavutettiin A taso. Tulosten pohjalta jokaisessa organisaation osassa tehtiin toimenpidesuunnitelma parannusta kaipaavien asioiden kehittämiseksi ja hyvinä koettujen asioiden ylläpitämiseksi. Oman työpanoksen merkityksellisyyden tunne yhdistettynä korkeaan tuote- ja palvelulaatuun näkyi korkeana.

Työhyvinvointiin panostamisen tärkeys korostui liiketoiminnallisesti haasteellisena vuotena, jolloin riskit sairaspöissaoloista ja työn kuormittumisesta aiheutuviin seurauksiin kasvavat. Martelassa panostettiin mm. varhaisen tuen merkitykseen sairauspöissaolojen ennaltaehkäisyssä sekä työturvallisuuden huomioimiseen kaikessa työssä.

Yrityksen vastuullisuusraportista löytyy kattava kuvaus sosiaalisista näkökohdista ja henkilöstöasioista.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviä asioita käsitellään mm. yrityksen henkilöstöpolitiikassa ja vastuullisuuspolitiikassa hankintaketjulle. Pääperiaatteena on tarjota tasa-arvoiset mahdollisuudet kaikille työntekijöille ja kohdella kaikkia työntekijöitä tasa-arvoisesti. Vaatimukset toimittajille keskittyvät kansallisen lainsäädännön tai ILO:n sopimusten noudattamiseen, riippuen siitä kumpi on työntekijän oikeuksien kannalta vaativampi. Martelan toiminnassa tai toimitusketjussa ei ole havaittu rikkomuksia ihmisoikeuksien kunnioittamisessa.

Martelan tuotteiden valmistus tapahtuu asiakastilausten pohjalta, jolloin toimitusketjut ovat lyhyitä ja hankinnat tapahtuvat pääasiassa lähialueilta ja muualta Euroopasta. Riskit ihmisoikeuksien kunnioittamisessa ovat pienemmät Euroopan alueella, jossa on pitkät perinteet työolosuhteiden seurannasta ja lainsäädännöstä. Martelan toimittajakunnan sosiaaliset riskit on kattavasti kartoitettu ja niitä arvioidaan aina uusia toimittajia valittaessa ja toimittaja-auditointien yhteydessä.

Vuosittaisen toimittajakunnan sosiaalisen riskiarvion pohjalta vuoden 2019 aikana toteutettiin kolmannen osapuolen vastuullisuusarviointi. Kevään aikana suoritetun arvioinnin perusteella löytyi useita kehityskohteita, joiden etenemistä arvioitiin syksyn uudelleenarvioinnilla. Myös itse toteutettavien toimittaja-auditointien aikana käytiin tarkemmin läpi yritysten sosiaalisen vastuun kysymyksiä ja katselmoitiin Möbelfakta-merkin käyttöoikeuteen liittyviä toimittajasitoumuksia.

Vuoden 2019 vastuullisuuskoulutus toteutettiin syksyllä ja siihen osallistui lähes 80% henkilöstöstä. Koulutuksen avulla selvitettiin, miten Martelan vastuullisen liiketavan periaatteissa kielletty epäasiallisen käytöksen kieltö työyhteisössä on toteutunut kuluvan vuoden aikana. Lähes 17 % henkilöstöstä ilmoitti havainneensa epäasiallista käytöstä. Suurin osa esiin tuoduista esimerkeistä toi esille vähättelevää puhetta joko työnjohdon tai työkavereiden puolelta. Joissakin vastauksissa viitattiin myös vuoden aikana toteutettuihin irtisanomisiin. Vuoden 2019 alussa toteutettuun tarkempaan yhdenvertaisuuskyselyyn osallistui vain noin 30 % työntekijöistä. Kyselyyn vastanneista lähes 40 % raportoi havainneensa epäasiallista käytöstä. Yhdenvertaista kohtelu oli yksi vuoden aikana toteutettujen esimieskoulutuksien aihe.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Korruption ja lahjonnan torjumiseen liittyviä asioita käsitellään mm. vastuullisen liiketoiminnan periaatteissa ja vastuullisuuspolitiikassa hankintaketjulle. Martela ei hyväksy lahjontaa missään muodossa liiketoiminnassaan millään markkina-alueella. Lahjonnan antaminen tai vastaanottaminen ei ole sallittua missään olosuhteissa

Kaikki rahaliikenne tallentuu kunkin tytäryrityksen taloushallinnon/kirjanpidon kautta. Martelan käyttämä tilintarkastusyhtiö KPMG tarkastaa vuosittain kaikkien tytäryhtiöiden kirjanpidon ja rahaliikenteen. Kirjanpito on läpinäkyvää konsernin talousjohtajalle.

2019 toteutetussa vastuullisuus koulutuksessa kysyttiin myös ovatko he havainneet viitteitä lahjonnasta tai korruptiosta. Alle 3 % vastanneista kertoi tulkinneensa joitain tilanteita sellaiseksi. Esille tuodut käytännön esimerkit viittasivat yrityslahjoihin ja työsuorituksiin liittyvän palkitsemisen perusteiden tasapuolisuuteen. Martelan vastuullisen liiketavan periaatteissa hyväksytään kuitenkin normaaliin vieraanvaraisuuteen liittyvät lahjat. Avoimuutta tuleekin lisätä niin lahjoihin kuin palkitsemiseen liittyvissä asioissa.

OSAKE

Martelalla on kaksi osakesarjaa, joista jokainen K-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä äänellä ja jokainen A-osake yhdellä äänellä. K-osakkeen henkilöomistajilla on voimassa oleva osakassopimus, joka rajoittaa K-osakkeiden myyntiä nykyisten K-osakkeenomistajien piirin ulkopuolelle. K-osakkeita on yhteensä 604 800 kappaletta, A-osakkeita on yhteensä 3 550 800 kappaletta ja molemmat yhteensä 4 155 600 kappaletta.

Tammi-joulukuussa yhtiön A-osakkeita vaihtui Nasdaq Helsinki Oy:ssä 822 862 kappaletta (1 357 890), mikä vastaa 23,2 prosenttia (38,2) A-osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 2,6 milj. euroa (7,0) ja katsauskauden lopussa osakkeen arvo oli 3,36 euroa (2,96). Tammi-joulukuun aikana osakkeen kurssi on ollut ylimmillään 3,56 euroa ja alimmillaan 2,55 euroa. Joulukuun lopussa oma pääoma/osake oli 3,82 euroa (4,54).

Vuonna 2019 ei ollut yhtään liputusilmoitusta. Vuosikertomuksen liitetiedoissa kohdassa 27 on lisätietoja Martela Oyj:n osakkeista ja osakkeenomistajista.

Omat osakkeet

Tammi-joulukuun aikana yhtiö ei ole ostanut omia osakkeitaan. Omia A-osakkeita omistetaan myös 31.12.2019 yhteensä 13 082 kappaletta, joka vastaa 0,3 prosenttia kaikista osakkeista ja 0,1 prosenttia äänistä. Omista osakkeista 12 036 kappaletta on ostettu 10,65 euron keskihintaan ja 1 046 kappaletta on siirretty yhtiökokouksen 13.3.2018 tekemällä päätöksellä yhteistiltä yhtiön omalle arvo-osuustilille.

Osakepohjainen kannustejärjestelmä

Yhtiön voimassa olevassa osakepalkkiojärjestelmässä on kaksi kahden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017-2018 ja 2019-2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa.

Järjestelmän kohderyhmään ansaintajaksoilla 2017 - 2018 ja 2019-2020 kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017 - 2018 perustuu konsernin liikevoittoon ja ansaintajaksolla 2019-2020 liikevaihtoon ja -tulokseen. Ansaintajaksolta 2017-2018 ei makseta palkkioita. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019-2020 maksetaan yhdessä erässä vuonna 2021 osakkeina ja rahaosuutena. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Palkkiona maksettuja osakkeita rasittaa luovutusrajoitus 30.4.2022 saakka. Osakepalkkiojärjestelmän hallinta on ulkoistettu ulkopuoliselle palveluntuottajalle.

VUODEN 2019 VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Martela Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin torstaina 14.3.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen vuodelta 2018 sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa osinkoa 0,10 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 18.3.2019 ja osinko maksettiin 17.4.2019

Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin seitsemän ja hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Minna Andersson, Eero Leskinen, Eero Martela, Heikki Martela, Katarina Mellström ja Anni Vepsäläinen sekä uutena jäsenenä Jan Mattsson.

Yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Yhtiökokous hyväksyi kokouskutsussa mainitut hallituksen ehdotukset koskien valtuuksien antamista hallitukselle omien osakkeiden hankinnasta, uusien osakkeiden antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien osakkeiden luovuttamisesta.

Uusi hallitus kokoontui yhtiökokouksen jälkeen ja valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Heikki Martelan ja varapuheenjohtajaksi Eero Leskisen.

HALLINTO

Martela Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen lainsäädäntöä, erityisesti osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Martela Oyj:n yhtiöjärjestystä. Yhtiö noudattaa Nasdaq OMX:n ohjeita sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015. Lisätietoa Martelan hallinnosta löytyy yhtiön kotisivuilta.

Martelan vastuullisuusraportti sisältää kattavasti kirjanpitolainsäädännön uudistusten vaatimia muita kuin taloudellisia tietoja (NFI, non financial information) ja raportteja on julkaistu vuodesta 2010 alkaen. Vuoden 2018 vastuullisuusraportti julkaistaan vuosikertomuksen jälkeen.

RISKIT

Suurin riski tuloskehitykselle liittyy yleiseen talouden epävarmuuteen ja sen myötä Martelan liiketoimintaympäristön kokonaisriskisyntyn kehittymiseen. Toimialan projektiluonteisuudesta johtuen lähiajan ennustettavuus on haasteellista. Martelan riskienhallintamallin mukaisesti riskit luokitellaan ja niihin varaudutaan eri tavoin.

Martelan tuotteiden valmistus tapahtuu asiakastilausten pohjalta, jolloin toimitusketjut ovat lyhyitä ja hankinnat tapahtuvat pääasiassa lähialueilta ja muualta Euroopasta. Laaja varastointi ei ole tarpeellista. Tuotteiden kokoonpano on automatisoitu ja se perustuu komponenttien alihankintaan sekä omaan kokoonpanoon.

Vahinkoriskit on katettu asianmukaisilla vakuutuksilla ja ne kattavat omaisuus-, keskeytys-, toimittajakeskeytys- ja vahingonvastuuriskit. Vakuutusasioiden hoidossa käytetään ulkopuolista kumppania. Myös juridisten asioiden hoidossa käytetään ulkopuolista kumppania. Rahoitusriskejä käsitellään vuosikertomuksen liitetiedossa kohdassa 21.

Lähiajan riskit

Suurin riski tuloskehitykselle liittyy yleiseen talouden epävarmuuteen ja sen myötä Martelan liiketoimintaympäristön kokonaisriskisyntyn kehittymiseen. Toimialan projektiluonteisuudesta johtuen lähiajan ennustettavuus on haasteellista. Lisäksi julkisen sektorin hankintasopimusneuvotteluiden siirtyminen aiheuttaa epävarmuutta ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Martela-konserni alensi vuoden 2019 liikelulosohjeistustaan pörssitiedotteella 15.1.2020.

Tammi-joulukuun jälkeisiin tapahtumiin ei liity muita olennaisia tiedotettavia asioita ja toiminta on jatkunut suunnitelmien mukaisesti.

NÄKYMÄT VUODELLE 2020

Martela-konsernin koko vuoden 2020 liikevaihdon ja liikeluoksen arvioidaan paranevan hieman edellisvuotisesta. Konsernin liikelulos kertyy normaalista kausivaihteluista johtuen toisella vuosipuoliskolla.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2019 ei makseta osinkoa. Hallitus arvioi mahdollisuutta maksaa osinkoa vuodelta 2019 myöhemmin tänä vuonna.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Martela Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 12.3.2020 klo 15:00 Martela-talossa, Helsingissä. Yhtiökokouskutsu julkaistaan erillisenä tiedotteena 7.2.2020.

Henkilöstö keskimäärin alueittain

	2019	2018
Suomi	423	432
Skandinavia	32	39
Puola	39	39
Konserni yhteensä	494	510

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 eur)

	Liitetieto	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	1	106 207	103 100
Liiketoiminnan muut tuotot	2	356	1 094
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		116	-126
Materiaalit ja palvelut		-63 977	-61 460
Valmistus omaan käyttöön		172	475
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	3	-26 651	-26 703
Muut liiketoiminnan kulut	4	-13 304	-15 873
Poistot ja arvonalentumiset	5	-4 949	-2 576
Liikevoitto (-tappio)		-2 031	-2 070
Rahoitustuotot	7	103	441
Rahoituskulut	7	-772	-821
Voitto (-tappio) ennen veroja		-2 701	-2 451
Tuloverot	8	159	84
Tilikauden voitto (-tappio)		-2 541	-2 367
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		-37	113
Verot eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi		6	-25
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Muu muutos kvv.		-38	
Muuntoerot		-98	-130
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-2 708	-2 408
Kauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-2 541	-2 367
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-2 708	-2 408
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton tulos/osake, €	9	-0,61	-0,57
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake, €	9	-0,61	-0,57

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Myyntistä saadut maksut	107 633	110 436
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	325	397
Maksut liiketoiminnan kuluista	-101 324	-104 114
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 634	6 718
Maksetut korot	-360	-242
Saadut korot	5	3
Muut rahoituserät	-208	-142
Saadut osingot	0	4
Maksetut verot	203	1056
Liiketoiminnan rahavirta (A)	6 274	7 397
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 040	-975
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	5	1 213
Investointien rahavirta (B)	-3 034	238
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0	6 000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 152	-8 984
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksu	-2 631	0
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-414	-1 326
Rahoituksen rahavirta (C)	-4 197	-4 309
Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys +, vähennys -	-957	3 326
Rahavarat tilikauden alussa	10 594	7 283
Rahavarojen muuntoero	-16	-16
Rahavarat tilikauden lopussa	9 621	10 594

Konsernitase

(1 000 eur)

	Liitetieto	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	10	7 605	6 776
Aineelliset hyödykkeet	11	9 582	4 581
Myytavissä olevat sijoitukset		7	8
Sijoituskiinteistöt		0	45
Laskennalliset verosaamiset	13	217	122
Pitkäaikaiset varat yhteensä		17 410	11 531
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	14	7 966	8 544
Myyntisaamiset	12, 15	16 847	17 153
Siirtosaamiset	12, 15	3 332	2 173
Rahavarat		9 621	10 594
Lyhytaikaiset varat yhteensä		37 766	38 464
Varat yhteensä		55 176	49 995

(1 000 eur)	Liitetieto	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	16		
Osakepääoma		7 000	7 000
Ylikurssirahasto		1 116	1 116
Muut rahastot		-9	-9
Omat osakkeet *		-128	-128
Muuntoerot		-1 038	-940
Kertyneet voittovarot		8 798	11 751
Oma pääoma yhteensä		15 740	18 790
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	14	283	383
Eläkevelvoitteet	19	472	442
Rahoitusvelat	12, 18	5 924	3 956
Pitkäaikaiset velat yhteensä		6 679	4 781
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	12, 18	8 188	6 319
Lyhytaikaiset velat yhteensä		8 188	6 319
Saadut ennakot	20	3 728	2 036
Ostovelat	12, 20	9 839	8 612
Siirtovelat	12, 20	8 176	6 723
Muut lyhytaikaiset velat	12, 20	2 826	2 733
Muut lyhytaikaiset velat yhteensä		24 569	20 105
Velat yhteensä		39 436	31 204
Oma pääoma, varaukset ja velat yhteensä		55 176	49 994

*Osakepalkkiojärjestelmään hankitut ja luovutetut osakkeet näytetään kirjanpidollisesti omissa osakkeissa.
Katso liitetiedot, kohta 16

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1 000 eur)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	7 000	1 116	-9	-128	-810	15 457	22 625
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						-2 367	-2 367
Muut laajan tuloksen erät (verovaiikutuksella oikaistuna)							
Muuntoerot					-130		-130
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (sis. laskennalliset verot)						88	88
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-130	-2 279	-2 408
Osakeperusteinen palkitseminen						-101	-101
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako						-1 125	-1 125
Ennakonpidätys osingoista						-201	-201
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-1 326	-1 326
Oma pääoma 31.12.2018	7 000	1 116	-9	-128	-940	11 751	18 790
Oma pääoma 1.1.2019	7 000	1 116	-9	-128	-940	11 751	18 790
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						-2 541	-2 541
Muut laajan tuloksen erät (verovaiikutuksella oikaistuna)							
Muuntoerot					-98		-98
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (sis. laskennalliset verot)						-31	-31
Muu muutos						-38	-38
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-98	-2 610	-2 708
Osakeperusteinen palkitseminen						72	72
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako						-355	-355
Ennakonpidätys osingoista						-59	-59
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-414	-414
Oma pääoma 31.12.2019	7 000	1 116	-9	-128	-1 038	8 798	15 740

Lisäinformaatiota on esitetty liitetiedoissa 16 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot ja 17 Osakeperusteiset maksut.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Martela toteuttaa käyttäjälähtöisiä työ- ja oppimisympäristöjä, tarjoten asiakkaille yhden kontaktipisteen koko työympäristön elinkaaren ajaksi – tarpeen määrittelystä työympäristön optimoituun ylläpitoon. Martela on perustettu 1945 ja sen on alallaan Pohjoismaiden suurimpia. Konsernin emoyhtiö on Martela Oyj. Emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki, osoite Takkatie 1, 00370 Helsinki. Yhtiön A-sarjan osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä.

Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta Takkatie 1, Helsinki 00370 ja sähköisenä versiona kotisivuilta www.martela.fi.

Martela Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 6.2.2020 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Martelan konsernitilinpäätös on laadittu 31.12.2019 voimassa olleiden kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön täydentävien vaatimusten mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laatimisperiaateissa ole muuta kerrottu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Konsernitilinpäätös laaditaan kalenterivuodelta, joka on myös emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilikausi.

Martela-konserni on noudattanut vuoden 2019 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

- **IFRS 16 Vuokrasopimukset** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen käyttöoikeusomaisuuseränä ja vuokravelkana. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon aiemman IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely säilyi suurelta osin aiemman IAS 17:n mukaisena. Standardin vaikutukset Martelan tilinpäätökseen on esitetty kohdassa Vuokrasopimukset.
- **Muutokset IAS 19:ään — Järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tai velvoitteen täyttäminen** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että etuusperustaisen järjestelyn muutoksen, supistamisen tai velvoitteen täyttämisen yhteydessä yhteisö käyttää päivitettyjä vakuutusmatemaattisia oletuksia määrittääkseen kauden työsuorituksen perustuvan menon ja nettokoron. Järjestelystä johtuvan omaisuuserän ylärajan vaikutusta ei oteta huomioon velvoitteen täyttämistä aiheutuvaa voittoa tai tappiota laskettaessa, vaan se käsitellään erillisenä, muun laajan tuloksen eränä.

Muilla muutetuilla standardeilla ei ole ollut vaikutusta Martelan taloudelliseen raportointiin.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa johdon tekemistä harkintaan perustuvista ratkaisuista tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa sekä arvioista, joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa 'Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Martela Oyj:n, sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänivallasta tai muuten määräysvalta. Määräysvallan katsotaan syntyvän, kun Martela olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai Martela on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja konserni pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Tytäryhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu yleensä silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen siitä lähtien, kun huomattava vaikutusvalta syntyy ja sen päättymiseen saakka. Osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksesta lasketaan konsernin omistusosuuden mukaisesti ja se esitetään tuloslaskelmassa omana eräänään. Konsernin ja osakkuusyrityksen väliset realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin: käytännössä kuukauden aikaisiin liiketapahtumiin käytetään kurssia, joka vastaa likimain tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöstä laadittaessa monetaariset omaisuuserät ja velat muunnetaan toimintavaluutaksi raportointikauden päättymispäivän kurssin mukaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot kirjataan myynnin ja ostojen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden kauden laajat tuloslaskelmat sekä rahavirrat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssia ja taseet raportointikauden päättymispäivän Euroopan keskuspankin keskikurssia käyttäen. Kauden tuloksen ja laajan tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa sekä taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinneista syntyvät muuntoerot ja hankinnan jälkeisistä omista pääomista syntyvät muuntoerot kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin. Samalla tavalla on käsitelty konsernin sisäisiä pitkäaikaisia lainoja, jotka tosiasialliselta sisällöltään ovat rinnastettavissa omaan pääomaan ja katsotaan osaksi nettosijoitusta kyseiseen yksikköön. Kun tytäryhtiöstä luovutaan kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana luovutusvoittoa tai -tappiota.

Julkiset avustukset

Valtioilta tai muilta vastaavilta tahoilta saadut julkiset avustukset tuloutetaan ja esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, kun ne ovat tuotoiksi kirjattavissa. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset kirjataan kyseisten hyödykkeiden hankintamenojen vähennyksiksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen vaikutusaikana.

Tuloutusperiaatteet

Kalustetoimitukset toimitetaan asiakkaille pääsääntöisesti asennettuina. Määräysvalta kalusteisiin siirtyy asiakkaalle kun suoritevelvoite on täytetty, eli kun kalusteet on asennettu ja/tai toimitettu

asiakkaan tiloihin sekä asiakas on hyväksynyt toimituksen. Asiakkaan hyväksynnän myötä myös omaisuuserän omistukseen liittyvät riskit siirtyvät asiakkaalle. Tavaroiden myyntituotot tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden määräysvalta on siirtynyt ostajille sopimusehtojen mukaisesti. Martelan valmistamien vakiotuotteiden takuu-aika normaaleissa käyttöolosuhteissa on viisi vuotta ja muiden kuin vakiotuotteiden osalta takuu on kaksi vuotta.

Konsultatiiviset palvelut koostuvat työpajoista ja haastatteluista joilla kartoitetaan asiakkaan työympäristölle asetettuja vaatimuksia sekä sisustussuunnittelusta. Suoritevelvoitteen täyttyminen ja määräysvallan siirtyminen asiakkaalle tapahtuu, kun palvelun tuotos luovutetaan asiakkaalle. Konsultatiiviset palvelut tuloutetaan kun suoritevelvoite on täytetty.

Martelan toimittaessa muuttopalveluita kuluttaa asiakas välittömästi palveluiden tuomat hyödyt, joten tuloutus tapahtuu ajan kuluessa. Martelan myymät palvelut ovat pääosin lyhykestoisia muuttoprojekteja. Mikäli muuttopalvelu on niin laaja, että toimitus jatkuu useamman kuukauden, toteutetaan ajan kuluessa tulouttaminen joko sopimuksessa määritettyjen saavutettujen vaiheiden mukaisen laskutuksen perusteella tai tehtyjen työtuntien perusteella.

Tavaroiden vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi ja tuloutetaan tasaerinä kuukausittain vuokratuotoista.

Myytävien palveluiden tai tuotteiden transaktiohintaa määritetään myyntitilaukselle suoritevelvoitteittain eikä muuttuvia vastikkeita ei ole käytössä. Martelassa ei ole asiakassopimuksen saamiseen liittyviä aktivoitavia menoja eikä asiakassopimukseen liittyä aktivoitavia asiakassopimuksen täyttämistä aiheuttavia menoja. Myyntisaatavat eräänny maksuun tyypillisesti viimeistään kahden kuukauden kuluttua laskutuksesta. Asiakassopimukseen ei sisälly merkittäviä rahoituskomponentteja.

Liikevaihto koostuu IFRS 15:sta mukaisesti kirjatusta tuotoista asiakassopimuksista sekä tuotoista joka on sopimuksen sisällön perusteella luokiteltu vuokratuotoiksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Konsernilla on maksu- ja etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilökunnan palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Näiden maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevelvoitteen maturiteettia.

Eläkemenot (kauden työsuoritukseen perustuva meno) ja etuus pohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti. Eläkemenot sisältyvät työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin. Etuus pohjaisen nettovelan (tai -omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät. Näitä ovat esimerkiksi vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti aikaisempaan seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun yhteisö kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet.

Osakeperusteiset maksut

Konsernin osakeperusteisessa kannustejärjestelmässä, jossa ansaintajaksoina ovat kalenterivuodet 2017-2018 ja 2019-2020, maksut suoritetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Tästä järjestelmästä johtuvat osakepalkkiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Oikeuden syntymisehdot otetaan huomioon osakkeiden lukumäärissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus sitovuusajan lopussa. Arvioita oikaistaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä ja palkkio kirjataan omaan pääomaan. Osakepalkkioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon niiden osakkeiden lukumäärästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisjakson lopussa. Oletetun etuuden määrittämisessä on huomioitu osakepalkkion maksimimäärä, oletettu muiden kuin markkinaperusteisten tavoitteiden toteutuminen ja kyseiseen järjestelyyn kuuluvien henkilöiden vähentyminen. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta osakkeiden määrästä jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Näiden tulosvaikutus esitetään laajassa tuloslaskelmassa työsuhde-etuuksista aiheutuissa kuluissa.

Liikevoitto

Liikevoitto on konsernin toiminnan tulos ennen rahoituseriä ja veroja. Ulkomaan valuutan määräisten myyntisaamisten ja ostovelkojen muuntamisesta syntyneet kurssierot sisältyvät liikevoittoon.

Tuloverot

Konsernin laajan tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut samoin kuin laskennallisten verojen muutokset. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös tulosvaikutteisesti. Muuten kuin tulosvaikutteisesti, eli joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan. Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verovelat kirjataan yleensä taseeseen täysimääräisinä. Laskennalliset verot arvostetaan perustuen niihin verokantoihin, joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoa ei poisteta vaan siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä ja mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vuosittain tai useammin, jos muuttuneet olosuhteet viittaavat siihen, että sen arvo on saattanut alentua. Tällainen arviointi suoritetaan vähintään jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin laajaan tuloslaskelmaan kirjataan liikearvon arvonalentumistappio, jos arvonalentumistestaus osoittaa, että liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Liikearvon arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitystoiminta konsernissa on aktiivista ja jatkuvaa ja olennaisten kehitysprojektien menot aktivoidaan silloin kun niiden aktivointikriteerit täyttyvät. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet. Tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyvät laitteet on aktivoitu koneisiin ja laitteisiin.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoonsa, siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat

ohjelmistolisenssit, IT-ohjelmat, patentit ja muut vastaavat oikeudet. Patentit, lisenssit ja muut oikeudet on arvostettu poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat:

Lisenssit	3-5 vuotta
IT-ohjelmat	3-10 vuotta
Asiakkuudet	4 vuotta
Tuotemerkit	6 vuotta
Patentit ja muut vastaavat oikeudet	10 vuotta

Poistot kirjataan tasapoistoina.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenuun tai oletushankintamenuun. Tämän jälkeen ne on arvostettu kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettynä.

Kun aineellisen hyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan ja mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun ne lisäävät hyödykkeestä konsernille koituvaa taloudellista hyötyä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankintamenuun sisällytetään välittömästi kyseisen omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Poistot lasketaan todennäköisen vaikutusajan perusteella tasapoistoina. Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	15-30 vuotta
Koneet ja kalusto	3-8 vuotta

Aineellisten hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai liiketoiminnan muissa kuluissa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöiksi on konsernissa määritelty ne maa-alueet, joita pidetään toistaiseksi määrittelemätöntä käyttöä varten. Ne on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuun vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan jokaisena raportointikauden päättämispäivänä mahdollisten arvonalentumisten viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään perustuen käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvoon sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Kun on olemassa viitteitä siitä, että arvonalentumistappioita ei mahdollisesti enää ole tai ne saattavat olla pienentyneet, arvioidaan kerrytettävissä oleva rahamäärä. Aiemmin laajaan tuloslaskelmaan kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin mikä omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Vuokrasopimukset

Martelan vuokrasopimukset koostuvat lähinnä toimitilojen, autojen ja it-laitteiden vuokrasopimuksista. Vuokrasopimukset ovat autojen ja it-laitteiden osalta määräaikaista ja toimitilojen osalta pääosin toistaiseksi voimassaolevia. Vuokrasopimukseen ei sisälly muuttuvia vuokria eikä Martelalla ole voimassa olevia myynti- ja takaisinvuokraustapahtumia.

Vuokrasopimukset, joiden vuokra-aika on yli kaksitoista kuukautta, käsitellään IFRS 16 säädöksen mukaisesti käyttöoikeusomaisuuserinä ja vuokrasopimusvelkana. Käyttöoikeusomaisuuserät vähennettynä kertyneillä poistoilla on merkitty aineellisiin hyödykkeisiin. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan vuokra-ajan kuluessa tai sitä pitempänä arvioituna sopimusaikana. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta on sopimuksen kestoiksi arvioitu myymälä- ja toimistotilojen osalta 2 vuotta ja varastotilojen osalta 1 vuosi. Martela ei sovelle uutta laskentatapaa alle kaksitoista kuukautta voimassa oleviin sopimuksiin jotka eivät koske Martelan käytössä olevia toimitiloja.

Lyhytkestoiset vuokrasopimukset käsitellään muina vuokrasopimuksina, joihin liittyvät maksut kirjataan laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

IFRS 16 käyttöönoton myötä Martela merkitsi käyttöoikeusomaisuuseriä 6 115 t€ ja vuokrasopimusvelkaa 6 174 t€ tilikauden avaavaan taseeseen 1.1.2019. Käyttöönotossa Martela käytti yksinkertaistettua soveltamistapaa eikä vertailutietoja ei ole oikaistu. Toimistotilojen vuokrasopimusten osalta Martela hyödynsi osin käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvon määrittämisessä takautuvaa soveltamista siirtymähetken lisäluoton korkoa käyttäen, muiden sopimusten osalta laskenta tehtiin siirtymäajankohdasta eteenpäin.

Täsmäytys tilinpäätöksen vastuuerittelyn ja leasingvelan välillä	
1 000 €	
Vuokravastuuerittely tilinpäätöksessä 31.12.2018	7 785
Vuokravastuuerittelyihin per 31.12.2018 sisältyneet arvonlisäverot	-1 149
Lyhtyaikaisiin vuokrasopimukseen liittyvät vuokratulot	-221
Vuokrasopimusten keston arvion vaikutus	446
Leasingvelan nimellisarvo 1.1.2019	6 861
Leasingvelan nykyarvo 1.1.2019	6 174

Vuokrasopimusvelat on diskontattu nykyarvoon käyttäen lisäluoton korkoa.

Koron painotettu keskiarvo on 2,6 %

Martelalla on myös yhden kiinteistön osalta vuokrasopimus jossa Martela toimii vuokranantajana. Kyseinen vuokrasopimus käsitellään tilinpäätöksessä muuna vuokrasopimuksena ja tuloutetaan laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Ennen IFRS 16 -standardin käyttöönottoa vuokrasopimukset luokiteltiin joko rahoitusleasingisopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrasopimus luokiteltiin rahoitusleasingisopimukseksi, jos omaisuuserän omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt siirtyivät olennaisin osin vuokralle ottajalle. Rahoitusleasingisopimuksista aiheutuneet vastuut on merkitty velaksi sopimuksen sisäisellä korolla diskontattuna ja vastaava erä on merkitty aineelliseksi käyttöomaisuudeksi. Vastaavasti vuokranmaksut on jaettu rahoituskuluksi ja velan lyhennykseksi. Muista kuin rahoitusleasingisopimuksista aiheutuvat vuokranmaksut on kirjattu aikaisemmillä tilikausilla IAS 17 -standardin mukaisesti tuloslaskelmaan vuokratulueksi ja näistä aiheutuvat diskontaamattomat vuokravastuut on esitetty tilinpäätöksen liitetietoina.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vaihto-omaisuuden arvo määritetään painotettua keskihintaa käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä osuuden valmistuksen yleismenoista.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvossa huomioidaan epäkuranttiudesta johtuva arvonalentuminen.

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat ja jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Konserni kirjaa rahoitusvarat pois taseesta silloin, kun konserni on menettänyt oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja hyödyt konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettuihin rahoitusvaroihin on luokiteltu johdannaiset ja sijoitukset sijoitusrahasto-osuuksiin. Sijoitukset arvostetaan toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten perusteella käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättymispäivän markkinakursseihin ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Martela-konserni ei ole soveltanut suojauslaskentaa tilikausilla 2019 ja 2018. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat sisältävät myös myytäviksi luokiteltuja listaamattomien yhtiöiden osakkeita ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallin tavoitteena on pitää hallussa rahoitusvarat eräpäivään asti sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Näiden erien rahavirrat koostuvat pelkästään pääomasta ja jäljellä olevaan pääomaan liittyvistä koroista. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan tämän jälkeen jaksotettuun hankintamenoon. Konserni kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita koskevan vähennyserän rahoitusvaroihin kuuluvasta omaisuuserästä, joka on kirjattu jaksotettuun hankintamenoon. Nämä varat sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Ryhmään luokitellaan lainasaamiset, myyntisaamiset ja muut saamiset, jotka ovat johdannaismuutoksiin kuulumattomia varoja.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta.

Arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Myyntisaamisten osalta odotettavissa olevien luottotappioiden arvioimiseen käytetään IFRS 9:n mukaista ns. yksinkertaistettua menettelyä, jossa luottotappiot kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassa oloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Odotettavissa olevia luottotappioita arvioidaan perustuen historiatietoon aikaisemmin toteutuneista luottotappioista ja mallissa huomioidaan myös tarkasteluhetkellä saatavissa oleva informaatio tulevaisuuden taloudellisista olosuhteista.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat jaetaan kahteen ryhmään: jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin rahoitusvelkoihin (lähinnä rahoituslaitoksilta otetut lainat, rahoitusleasingvelat sekä ostovelat) sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvelkoihin (johdannaismuutokset).

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon ja ne arvostetaan myöhemmin edellä mainitun luokittelun perusteella joko jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon. Luottolimiitit sisältyvät korollisiin lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Osakepääoma

Ulkona olevat kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Osakepääoma jakautuu K- ja A-osakkeisiin. Molemmilla osakesarjoilla on samat osinko-oikeudet, mutta K-osakkeella on yhtiökokouksessa 20 ääntä ja A-osakkeella 1 ääni.

Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseen laskuun ja hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Jos Martela Oyj hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden hankintamenu vähennetään omasta pääomasta.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei ole tehty kirjausta tilinpäätökseen, vaan osingot kirjataan osingonjakovelkoihin vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot liittyvät lähinnä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan ja omaisuuserien arvostuksiin. Arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Niiden taustalla ovat aikaisemmat kokemukset ja muut perusteltavissa olevat oletukset.

Arvonalentumistaus

Pitkäaikaiset omaisuuserät arvioidaan mahdollisten arvonalentumiseen viittaavien merkkien havaitsemiseksi, jotka viittaavat siihen, että kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei olisi kerrytettävissä.

Poistojen kohteena olevien omaisuuserien osalta arvioidaan onko sellaisia tapahtumia tai muutoksia olosuhteissa, jotka viittaisivat, että kirjanpitoarvoa vastaava määrä ei olisi kerrytettävissä.

Arvonalentumistappiona kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan määrän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän luovutuksesta johtuvilla menoilla vähennetty käypä arvo tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla omaisuuserän tuottama arvioitu vastainen nettorahavirta.

Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on korkeampi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti

Kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan ainoastaan, jos olosuhteet muuttuvat tavalla, joka lisää kerrytettävissä olevaa rahamäärää tappion kirjaushetkellä kerrytettävissä olleeseen rahamäärään nähden. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan voida peruuttaa yli sen arvon, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi kirjattu arvonalentumistappiota.

Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta huolimatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvon arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa. (Liitetieto 10)

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonlennustestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoidut rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Suunnitelmien keskeiset oletukset ovat yksiköiden kasvu- ja kannattavuuskehitykset. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu 1,5 % kasvuennusteen mukaan. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa tarkastellaan hyödykkeiden käytettävyyttä voimassa olevan myynnin tuoteportfolion tuotteisiin. Mikäli myynnin tuoteportfolio ei enää sisällä tuotteita joihin hyödykettä käytetään kirjataan niiden osalta arvonalentumistappio.

Laskennalliset verosaamiset

Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättämispäivänä. Laskennallisten verosaamisten määrää arviotaessa on otettu huomioon johdon tekemät konserniyhtiöiden tulevien tilikausien verotettavaa tuloa koskevat oletukset. Erilaiset sisäiset ja ulkoiset tekijät voivat vaikuttaa joko positiivisesti tai negatiivisesti laskennallisiin verosaamisiin. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi konsernin rakennejärjestelyt, verolainsäädännön muutokset (esim. verokantojen muutos tai vähennyskelpoisten vahvistettujen verotuksellisten tappioiden hyödyntämisaikojen muutos) ja verotussääntöjen tulkintojen muutokset. Aiemmalla raportointikaudella kirjattu laskennallinen verosaaminen kirjataan laajaan tuloslaskelmaan kuluksi, mikäli kyseisen yksikön ei arvioida kerryttävän riittävästi verotettavaa tuloa, jotta laskennallisen verosaamisen perusteena olevat väliaikaiset erot, kuten vahvistetut verotukselliset tappiot, voidaan hyödyntää. Laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu konserniyhtiöiden verotuksellisista tappioista.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Martela ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- **Muutokset IFRS 3:een — Liiketoiminnan määritelmä** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan määritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin tekemisen siitä, onko hankittu kokonaisuus omaisuuseräryhmä vai liiketoiminta. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Martelan taloudelliseen raportointiin.
- **Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan — Olennaisen määritelmä** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät olennaisuuden määritelmää ja sisältävät ohjeistusta helpottamaan käsitteen johdonmukaista soveltamista kaikissa IFRS-standardeissa. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Martelan taloudelliseen raportointiin.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Martelan taloudelliseen raportointiin niiden käyttöönoton yhteydessä.

1. Segmentti-informaatio

Vuodesta 2017 lähtien Martela raportoi konsernin konsolidoidut luvut yhtenä segmenttinä prosessien, organisaation, raportoinnin ja järjestelmien yhtenäistämisen ja yhdistämisen seurauksena. Liikevaihto jaotellaan maittain asiakkaan sijainnin mukaan seuraaviin maihin: Suomi, Ruotsi, Norja ja Muut.

Liikevaihto

(1 000 eur)

Liikevaihto maittain	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Suomi	83 170	86 228
Ruotsi	10 663	7 042
Norja	7 792	5 212
Muut	4 582	4 618
Liikevaihto yhteensä ulkoinen	106 207	103 100
	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Saadut tuotot tavaroiden myynnistä	91 494	90 223
Saadut tuotot palveluiden myynnistä	14 713	12 877
Yhteensä	106 207	103 100

Liikevaihto sisältää myytyjen kalusteiden asiakassopimuksen sisällön perusteella vuokratuotoiksi luokiteltua liikevaihtoa 196 teur (103 teur)

(1 000 eur)

Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ja velat	31.12.2019	31.12.2018
Myyntisaatavat	16 847	17 153
Asiakassopimuksiin perustuvat saatavat siirtosaamisissa	1 358	834
Asiakassopimuksiin perustuvat ennakkomaksut	3 728	2 036

Varat

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Pitkäaikaiset varat	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet
	31.12.2019	31.12.2019
Suomi	7 592	9 328
Ruotsi	0	88
Muut alueet	13	165
Yhteensä	7 605	9 582
	31.12.2018	31.12.2018
Suomi	6 776	4 298
Ruotsi	0	84
Muut alueet	0	199
Yhteensä	6 776	4 581

2. Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	5	613
Vuokratuotot	261	278
Julkiset avustukset	3	0
Muut liiketoiminnan tuotot	88	202
Yhteensä	356	1 094

3. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Palkat ja palkkiot	-21 674	-21 706
Eläkekulut, maksupohjaiset	-3 539	-3 511
Eläkekulut, etuuspohjaiset	-171	-238
Osakepalkkioina maksettava osuus	-72	165
Muut henkilösivukulut	-1 196	-1 414
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	-26 651	-26 703
Luontoisedut	-364	-374
Yhteensä	-27 015	-27 078

Kannustinjärjestelmiin liittyviä palkkioita sivukuluineen on kirjattu tulokseen yhteensä -750 teur vuonna 2019 ja -111 teur vuonna 2018. Johdon palkat ja palkkiot sekä osakeperusteiset maksut esitetään tarkemmin liitetietokohdassa 24 Lähipiiritapahtumat.

Osakepalkkiojärjestelmästä on kerrottu tarkemmin liitetietokohdassa 17 Osakeperusteiset maksut.

Henkilökunta	2019	2018
Henkilökunta keskimäärin; työntekijät	258	265
Henkilökunta keskimäärin; toimihenkilöt	235	245
Henkilökunta keskimäärin, yhteensä	494	510
Henkilökunta vuoden lopussa	464	501
Henkilökunta Suomessa keskimäärin	423	432
Henkilökunta Ruotsissa keskimäärin	21	28
Henkilökunta Norjassa keskimäärin	10	11
Henkilökunta Puolassa keskimäärin	39	39
Yhteensä	494	510

4. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut esitetään kululajeittain.

(1 000 eur)	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018
Rahdit	-1 376	-1 557
Matkakulut	-1 021	-1 118
Liikekulut	-2 010	-2 308
Tietohallinto	-2 617	-2 910
Markkinointi	-1 264	-1 099
Ajoneuvot	-254	-557
Kiinteistökulut	-1 441	-3 733
Muut kulut	-3 319	-2 589
Yhteensä	-13 304	-15 873
Tilintarkastajan palkkiot	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018
Tilintarkastus	-86	-86
Muut palvelut	-79	-6
Yhteensä	-165	-92

Tilinpäätöksessä eritelty tilintarkastajan palkkiot sisältyvät liikekulut erään.

5. Poistot ja arvonalentumiset

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-900	-902
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-540	-599
Koneet ja kalusto	-790	-1 075
Poistot yhteensä	-2 230	-2 576
IFRS 16 mukaisten käyttöoikeushyödykkeiden poistot		
Rakennukset ja rakennelmat	-2 110	
Koneet ja kalusto	-609	
Poistot yhteensä	-2 719	

6. Tutkimus- ja kehittämismenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja -2 211 teur (-1 853 teur 2018).

7. Rahoitustuotot ja -kulut

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	5	3
Valuuttakurssivoitot lainoista ja muista saamisista	96	433
Muut rahoitustuotot	2	5
Yhteensä	103	441
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-285	-226
Valuuttakurssitappiot lainoista ja muista saamisista	-176	-468
IFRS 16 mukaisten vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-165	0
Muut rahoituskulut	-146	-127
Yhteensä	-772	-821
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-670	-381
Tulosvaikuttavia kurssieroja kirjattu yhteensä seuraavasti:		
Myynnin kurssierot (sis. liikevaihtoon)	-43	-185
Oston kurssierot (sis. ostojen oikaisueriin)	-68	-59
Rahoituserien kurssiero	-80	-35
Kurssierot yhteensä	-191	-279

8. Tuloverot

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Tilikauden tulovero	-20	-37
Edellisten tilikausien verot	3	8
Laskennallisten verojen muutos	176	113
Yhteensä	159	84

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20,0 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma.

Tulos ennen veroja	-2 701	-2 451
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-540	-490
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-31	-60
Edellisten tilikausien verot	3	8
Verohyöty aiemmista tappioista, joista ei ole kirjattu aiemmin laskennallista verosaamista	-116	-56
Verovapaat tulot	-3	-13
Vähennyskelvottomat kulut	36	35
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	731	698
Muut erät	-239	-207
Verot tuloslaskelmassa (+ = kulua, - = tuottoa)	-159	-84

9. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan kauden voitto kauden aikana ulkona ole painotetulla keskiarvolla.

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	-2 541	-2 367
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo (1000)	4 143	4 143
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	-0,61	-0,57

Yrityksellä ei ole laimentavia instrumenttejä 31.12.2019 tai 31.12.2018.

10. Aineettomat hyödykkeet

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019				1.1.-31.12.2018			
	Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 135	883	478	14 496	13 135	883	154	14 172
Lisäykset	164		2 159	2 323			529	529
Vähennykset	-31		-600	-631			-204	-204
Hankintameno 31.12.	13 267	883	2 038	16 188	13 135	883	478	14 496
Kertyneet poistot 1.1.	-7 721	0	0	-7 721	-6 876	0	0	-6 876
Vähennysten kertyneet poistot	31			31		0	0	0
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	-892			-892	-847	0	0	-847
Kurssierot					2	0	0	2
Kertyneet poistot 31.12.	-8 582	0	0	-8 582	-7 721	0	0	-7 721
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 414	883	478	6 776	6 259	883	154	7 297
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 685	883	2 038	7 605	5 414	883	478	6 776

Liikearvo

Konsernin liikearvo 883 teur (883 teur vuonna 2018) liittyy Grundell yrityskauppaan jonka Martela teki 31. joulukuuta 2011. Ennakoidut rahavirrat saavutetaan entistä kattavammilla, palveluista ja tuotteista koostuvilla ratkaisulla sekä jo toteutettujen kannattavuutta kohentavien toimenpiteiden vaikutuksesta. Liikevaihdon kasvua tukee lisäksi Martelan strategia joka nostaa palvelut entistä merkittävämpään rooliin konsernin liiketoiminnassa.

Arvon alentumistestaus

Liikearvo testataan arvonalentumisen osalta vuosittain tai useammin jos on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Liikearvon arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla ennakoidut rahavirrat, jotka perustuvat johdon hyväksymiin suunnitelmiin kasvuun ja kannattavuuteen liittyen. Suunnitelmat kattavat viiden vuoden ajanjakson, huomioiden liiketoiminnan viimeaikaisen kehityksen. Liikearvon testauksessa kasvuksi on arvioitu keskimäärin 2,2 % ja liikevoitoksi 2,4 %.

Testimallin käyttö vaatii arvioita ja oletuksia liittyen markkinoiden kasvuun ja yleiseen korkotasoon.

Käytetty, ennen veroja määritelty diskonttauskorko on 11,6 %, (11,0 %), joka vastaa keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Viiden vuoden ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ennakoitu käyttämällä 1,5 % myynnin kasvua. Suoritetun testauksen perusteella liikearvon alentamiselle ei ole tarvetta.

Arvon alentumistestauksen herkkyyssanalyysi

Liikearvon alentumistestauksen perusteella liiketoiminnan kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo on 3,7 miljoonaa euroa yli tasearvon. Diskonttauskoron nousu 32 %-yksiköllä tai liikevoittotason jääminen terminaalivuonna 3 %-yksikköä matalammaksi kuin ennakoitu aiheuttaisivat sen, että yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin sen kirjanpitoarvo.

11. Aineelliset hyödykkeet

(1 000 eur)

1.1.2019 - 31.12.2019	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	66	31 076	32 956	34	0	64 132
Lisäykset		1542	1674		119	3 335
Vähennykset		-622	-166			-788
Kurssierot		-34				-34
Hankintameno 31.12.	66	31 962	34 463	34	119	66 644
Kertyneet poistot 1.1.	3	-23 508	-29 933	0	0	-53 439
Vähennysten kertyneet poistot	0	292	136	0	0	428
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	0	-2 655	-1 405	0	0	-4 062
Kurssierot	1	7		0	0	8
Kertyneet poistot 31.12.	4	-25 864	-31 203	0	0	-57 065
Kirjanpitoarvo 1.1.	69	7 568	3 023	34	0	10 696
Kirjanpitoarvo 31.12.	70	6 098	3 260	34	119	9 582

IFRS 16 käyttöönotto lisäsi avaavan taseen koneiden ja kaluston kirjanpitoarvoa 786 t€ ja rakennusten 5 329 t€.

1.1.2018 - 31.12.2018	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	66	24 203	31 340	34	0	55 643
Lisäykset		215	919			1 134
Vähennykset			-42			-42
Kurssierot		-8	-46			-54
Hankintameno 31.12.	66	24 410	32 170	34	0	56 681
Kertyneet poistot 1.1.	0	-21 531	-28 928	0	0	-50 459
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	40	0	0	40
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	0	-609	-1081	0	0	-1 691
Kurssierot	3	-31	35	0	0	7
Kertyneet poistot 31.12.	3	-22 171	-29 933	0	0	-52 102
Kirjanpitoarvo 1.1.	66	2 672	2 412	34	0	5 184
Kirjanpitoarvo 31.12.	69	2 239	2 237	34	0	4 581

Aineelliset hyödykkeet, vuokrasopimukset

IFRS 16 mukaiset käyttöomaisuushyödykkeet

(1 000 eur)	1.1.2019 - 31.12.2019		
	Koneet ja kalusto	Rakennukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 253	6 666	11 919
Lisäykset	416	1 462	1 878
Vähennykset	- 51	- 606	- 658
Kurssierot	- 2	- 22	- 25
Hankintameno 31.12.	5 614	7 500	13 114
Kertyneet poistot 1.1.	- 4 166	- 1 059	- 5 225
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	- 609	- 2 110	- 2 719
Kurssierot	- 0	7	6
Kertyneet poistot 31.12.	- 4 776	- 3 162	- 7 938
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 070	5 329	6 399
Kirjanpitoarvo 31.12.	839	4 337	5 176

Rahoitusleasingsopimukset IAS 17 mukaan

(1 000 eur)	1.1.2018 - 31.12.2018		
	Koneet ja kalusto	Rakennukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 202	0	4 202
Lisäykset	263	0	263
Vähennykset	0	0	0
Kurssierot	0	0	0
Hankintameno 31.12.	4 465	0	4 465
Kertyneet poistot 1.1.	-4 014	0	-4 014
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	-167	0	-167
Kurssierot	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-4 181	0	-4 181
Kirjanpitoarvo 1.1.	188	0	188
Kirjanpitoarvo 31.12.	284	0	284

12. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

(1 000 eur)	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Hierarkia-taso	Liite
2019 Tase-erät							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut rahoitusvarat			52		52	2	2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja lainasaamiset	16 847			16 847	16 847	2	16
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	16 847		52	16 899	16 899		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat			5 924	5 924	5 924	2	19
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat			8 188	8 188	8 188	2	19
Ostovelat ja muut velat				12 789	12 789	2	21
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			26 901	26 901	26 901		

(1 000 eur)	Lainat ja muut saamiset	Myytävikissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Hierarkia-taso	Liite
2018 Tase-erät							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut rahoitusvarat			8		8	2	2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja lainasaamiset	17 153			17 153	17 153	2	16
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	17 153		8	17 161	17 161		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat			3 956	3 956	3 956	2	19
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat			6 319	6 319	6 319	2	19
Ostovelat ja muut velat				11 363	11 363	2	21
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			21 638	21 638	21 638		

Muut rahoitusvarat sisältää noteeraamattomia osakesijoituksia. Ne on arvostettu hankintameno, koska niiden käypää arvoa ei voi luotettavasti arvioida.

Myyntisaamisten ja muiden kuin johdannaisiin perustuvien saamisten kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan olennaisilta osin niiden käypää arvoa näiden saamisten lyhyen maturiteetin vuoksi.

Velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan käypää arvoa. Korkotaso ei ole olennaisesti muuttunut.

Ostovelkojen ja muiden korottomien velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan myös käypää arvoa. Diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen.

Jokaisesta rahoitusvarojen ja -velkojen luokasta on esitetty lisätietoja taulukossa ilmoitetun liitenumeron mukaisessa kohdassa.

Käypään arvoon arvostettavat omaisuuserät ja velat sekä erät, joista esitetään tilinpäätöksessä käypä arvo, jaetaan kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Käypien arvojen hierarkiatasot perustuvat arvostamisessa käytettyjen tietojen lähteeseen seuraavasti:

Taso 1: käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin, eli julkisiin noteerauksiin toimivilla markkinoilla.

Taso 2: käyvät arvot perustuvat merkittävilä osin muihin syöttötietoihin kuin tason 1 noteerattuihin hintoihin, eli esim. rahavirtojen diskonttaukseen sekä arvonnääritysmalleihin, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilä osin havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Taso 3: tälle tasolle luokitelluille omaisuus- ja velkaerille ei ole saatavilla luotettavaa markkinalähdettä ja näin ollen käyvät arvot eivät perustu markkinatietoihin, vaan merkittävilä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

13. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

(1 000 eur)

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2019 aikana	1.1.2019	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset					
Eläkevelvoitteet	58	0	6	0	64
Muut väliaikaiset erot*	76	77	0	0	153
Yhteensä	134	77	6	0	217
Laskennalliset verovelat					
Siirtymähetkellä käypään arvoon arvostetuista rakennuksista	330	-66	0	0	264
Muut väliaikaiset erot	53	-33	0	0	19
Yhteensä	383	-99	0	0	283
Laskennalliset verosaamiset ja -velat yhteensä	-249	176	6	0	-66

*IFRS 16 käyttöönotto aiheutti 12 teur lisäyksen avaavan taseen laskennalliseen verosaamiseen.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset					
Eläkevelvoitteet	84	0	-25	0	58
Muut väliaikaiset erot	58	5	0	0	64
Yhteensä	142	5	-25	0	122
Laskennalliset verovelat					
Siirtymähetkellä käypään arvoon arvostetuista rakennuksista	396	-66	0	0	330
Muut väliaikaiset erot	95	-43	0	0	53
Yhteensä	491	-109	0	0	383
Laskennalliset verosaamiset ja -velat yhteensä	-350	113	-25	0	-261

Laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu verotuksellisista tappioista, joita ei todennäköisesti voida hyödyntää tulevaisuudessa verotettavaa tuloa vastaan. Tällaisia tappioita oli 2019 tulokset huomioon otettuna n. 15,5 meur (15,3 v.2018).

Näillä vahvistetuilla tappioilla ei tämän hetkisen tietojen mukaan ole vanhentumisaikaa. Tappiot kohdistuvat pääasiassa ulkomaisiin tytäryhtiöihin

14. Vaihto-omaisuus

(1 000 eur)	31.12.2019	31.12.2018
Aineet ja tarvikkeet	6 738	7 037
Keskeneräiset tuotteet	1 081	1 100
Valmiit tuotteet	147	407
Yhteensä	7 966	8 544

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta -263 teur (-362 teur 2018).

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa tarkastellaan hyödykkeiden kurantiutta sekä niiden käytettävyyttä voimassa olevan myynnin tuoteportfolion tuotteisiin. Mikäli myynnin tuoteportfolio ei enää sisällä tuotteita joihin hyödykettä käytetään kirjataan niiden osalta arvonalentumistappio. Mikäli tuote on vielä myytävissä, mutta sille on tehty päätös myynnin lopettamista, kirjaan sen osalta arvonalentumistappio joka on suuruudeltaan puolet hyödykkeen arvosta.

15. Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset

(1 000 eur)	31.12.2019	31.12.2018
Myyntisaamiset	16 847	17 153
Siirtosaamiset		
Henkilöstökuluista	151	150
Menoennakoista	3 182	2 023
Siirtosaamiset yhteensä	3 332	2 173
Saamiset yhteensä	20 179	19 326

Konsernin myyntisaamisten ikäjakauma tilinpäätöspäivänä 31.12 on esitetty seuraavassa taulukossa:

Myyntisaamisten ikäjakauma (teur)	Sis.luotto-		Sis.luotto-	
	2019 tappiovaraus		2018 tappiovaraus	
Erääntymättömät	14 051	59	13 530	69
Erääntynyt 0-6 kk	2 399	310	3 080	46
Erääntynyt 6-12 kk	211	181	247	28
Erääntynyt 12-24 kk	111	82	277	258
Erääntynyt yli 24 kk	75	608	19	443
Yhteensä	16 847	1 240	17 153	844

Luottotappiovarauksen määrittäminen muuttui IRFS 9:n käyttööntön myötä.

Myyntisaatavien arvoon tehdään luottotappiovaraus seuraavasti, ellei suoritus saatavista ole erittäin todennäköistä: erääntymättömät saatavat 0,5 %, 0-6 kk erääntyneet 2 %, 6-12 kk erääntyneet 10 %, 12-24 kk erääntyneet 50 % ja yli 24 kk erääntyneet 100 %.

Luottotappio sisältää myös koko konkurssiin menneen jälleenmyyjän saatavien määrän.

Myyntisaamisten luottoriskin maksimimäärä tilinpäätöspäivänä 31.12. niiden maantieteellisen sijainnin mukaan.

Myyntisaamisten maantieteellinen aluejakauma (teur)	2019	2018
Suomi	10 890	12 926
Skandinavia	4 744	2 889
Euroopan maat	746	846
Muut alueet	467	491
Yhteensä	16 847	17 153

Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä.

Luottotappioita on kirjattu 2019 kuluksi -398 teur (-1 teur 2018) ja ne on esitetty muissa liiketoiminnan kuluissa.

16. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakepääoma

Maksettu kauppakisteriin merkitty osakepääoma on 7 000 000 eur. Yhtiöjärjestyksen mukainen enimmäispääoma on 14 000 000 eur ja vähimmäispääoma on 3 500 000 eur. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,68 eur. K-osakkeilla on yhtiökokouksessa 20 ääntä ja A-osakkeilla 1 ääni. Molemmilla osakesarjoilla on samat osinko-oikeudet.

(1 000 eur)

Osakepääoman muutokset	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Omat osakkeet Osakepalkkiojärjestelmä	Yhteensä
1.1.2018	4 143 564	7 000	1 116	-128	0	7 988
Osakepalkkiojärjestelmää varten hankitut osakkeet*						
Luovutetut osakkeet *	-1 046					0
Palautuneet osakkeet						
Osakeanti						
31.12.2018	4 142 518	7 000	1 116	-128	0	7 988
Osakepalkkiojärjestelmää varten hankitut osakkeet*						
Luovutetut osakkeet *	0			0		0
Palautuneet osakkeet						
Osakeanti						
31.12.2019	4 142 518	7 000	1 116	-128	0	7 988

Martela Oyj omistaa 13 082 kpl A-sarjan osaketta ja ne on ostettu 10,65 euron keskihintaan. Omien osakkeiden määrä on 0,31 % kaikista osakkeista ja 0,08 % kaikista äänistä.

* Osakepalkkiojärjestelmään liittyvien osakkeiden hankinta ja järjestelmän hallinnointi on ulkoistettu ulkopuoliselle palveluntuottajalle.

Oman pääoman muuntoerot sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot ja ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen sijoitusten muuntoerot. Muut rahastot koostuvat vararahastoista.

Ylikurssirahasto on aiemman osakeyhtiölain mukainen rahasto. Voimassa olevan osakeyhtiölain mukaan (1.9.2006 alkaen) se kuuluu sidottuun omaan pääomaan eikä ylikurssirahastoa ole mahdollista enää kerryttää. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa osakepääoman alentamista koskevien säännösten mukaisesti ja ylikurssirahastoa voidaan käyttää rahastokorotuksena osakepääoman korottamiseen. Omien osakkeiden hankintameno vähennetään omasta pääomasta. (ml. ao. transaktiomenot).

Konsernin emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2019 ovat yhteensä 24 140 teur.

17. Osakeperusteiset maksut

Osakepalkkiojärjestelmä 2017 - 2018 ja 2019 - 2020

Osakepalkkiojärjestelmässä on kaksi kahden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017 - 2018 ja 2019 - 2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2017 - 2018 ja 2019-2020 kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017 - 2018 perustuu konsernin liikevoittoon ja ansaintajaksolla 2019-2020 liikevaihtoon ja -tulokseen. Ansaintajaksolta 2017-2018 ei makseta palkkioita. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019-2020 maksetaan yhdessä erässä vuonna 2021 osakkeina ja rahaosuutena. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Palkkiona maksettuja osakkeita rasittaa luovutusrajoitus 30.4.2022 saakka.

Ohjelma Tyyppi	Osakekannustinjärjestelmä 2017-2018, 2019-2020	
	Osake	
Instrumentti	Ansaintajakso 2017- 2018	Ansaintajakso 2019- 2020
Liikkeeseenlaskupäivä	15.12.2016	13.12.2018
Osakkeiden maksimimäärä, kpl	80 000	100 000
Osinko-oikaisu	Ei	Ei
Alkuperäinen allokaatiopäivä	7.4.2017	13.12.2018
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2017	1.1.2019
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.12.2018	31.12.2020
Osakkeiden vapautuminen, pvm	15.4.2019	30.4.2021
Oikeuden syntymäehdot	Liiketulos	Liikevaihto ja -tulos
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	3,3	3,3
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	0,0	2,3
Henkilöitä tilikauden päättyessä	0	5
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake

MARTELA TILINPÄÄTÖS 2019

Tilikauden tapahtumat 2019	Ansaintajakso 2017- 2018	Ansaintajakso 2019- 2020	Yhteensä
1.1.2019			
Kauden alussa ulkona olevat, kpl	63 800	0	63 800
Muutokset kauden aikana			
Kaudella myönnetty	0	91 000	91 000
Kaudella vapautuneet	63 800		63 800
Toimitetut	0		0
Kauden lopussa ulkona olevat	0	91 000	91 000

Osakekannustinjärjestelmän vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan, (1000 €)

Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut	- 72
Osakeperusteisista maksuista kirjattu velka 31.12.2019	0

IFRS 2:n mukaan osakeperusteiset kannustinjärjestelmät tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Osakepalkkio kirjataan kokonaisuudessaan omaan pääomaan. Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli yhtiön osakkeen kurssi.

18. Rahoitusvelat

(1 000 eur)	31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikainen		
Pankkilainat	3 086	3 829
Rahoitusleasingvelat, IAS 17	0	127
Vuokrasopimusvelat, IFRS 16	2 838	
Yhteensä	5 924	3 956
Lyhytaikainen		
Pankkilainat	5 748	6 156
Eläkelainat	0	0
Rahoitusleasingvelat, IAS 17	0	162
Vuokrasopimusvelat, IFRS 16	2 440	
Yhteensä	8 188	6 319

Konsernin pankkilainat ovat vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia. Konsernin lainojen keskimääräinen korkoprosentti on 3,9% (1,9 % 2018). Lainojen lyhenneosuudet esitetään tarkemmin liitetietokohdassa 21 Rahoitusriskien hallinta.

Yhtiön käytössä oleviin pankkiluottoihin liittyy nettovelkojen ja EBITDA:n (käyttökate) suhteeseen sekä omavaraisuusasteeseen sidottu kovenantti. Nettovelkojen suhde EBITDA:aan saa olla enintään 4.0 ja omavaraisuusasteen tulee olla vähintään 30 %. Tunnuslukua laskettaessa nettovelat lasketaan tarkasteluhetken arvoon ja EBITDA lasketaan neljän edeltävän vuosineljänneksen summana. Laskennasta on poistettu IFRS 16 käyttöönoton aiheuttamat vaikutukset. Jos Martela rikkoo tämän kovenantin, eräännytyt luotot heti takaisinmaksettavaksi ellei Martela saa korjatuksi tunnusluvun arvoa seuraavalla neljänneksellä tai rahoittajat luovu oikeudestaan eräännyttää luottoja. 31.12.2019 kovenanttiehdon alaisena oli yhteensä 9,1 miljoonaa euroa ja Martela täyttää kovenanttiehdot (lasketut tunnusluvut: Nettovelat/EBITDA -0,5 ja omavaraisuusaste 33,9).

Pankkilainojen ja eläkelainojen vakuutena on kiinteistökiinnityksiä ja rahoituslaitosten antamia takauksia sekä vähäiseltä osin pantattuja osakkeita, jotka kohdistuvat yhtiön omistamiin asunto-osakkeisiin.

Katso liitetiedosta 23 lisätietoja annetuista panteista ja vastuusitoumuksista.

	31.12.2019	31.12.2018
	Vuokrasopimusvelat, IFRS 16	Rahoitusleasingvelat, IAS 17
Vuokrasopimusvelkojen eräännyssijajat		
Vuokrasopimusvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	2 543	169
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	3 043	132
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
Yhteensä	5 586	301
Vuokrasopimusvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	2 440	162
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 838	127
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
Yhteensä	5 278	290
Kertymätön rahoituskulu	308	12

Vuokrasopimusvelkojen keskikorko oli vuonna 2019 3,1 % ja vuonna 2018 3,5 %.

Vuokrasopimusvelkojen tuloslaskelmaerät	31.12.2019
Korkokulut	-165
Lyhytaikaisten vuokrasopimusten vuokratulot	-1 069

Nettovelkojen muutos 2019	31.12.2018	Rahavirrat	Ei rahavirtavaikutteiset muutokset		
			Siirto ryhmien välillä	IFRS 16 nettolisäys	31.12.2019
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 956	0	-743	2 711	5 924
Lyhytaikaiset velat yhteensä	6 319	-1 152	743	2 278	8 188
Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista	10 275	-1 152	0	4 989	14 112

Nettovelkojen muutos 2018	31.12.2017	Rahavirrat	Ei rahavirtavaikutteiset muutokset		
			Siirto ryhmien välillä	Muu muutos	31.12.2018
Pitkäaikaiset velat yhteensä	6 206	0	-2 250		3 956
Lyhytaikaiset velat yhteensä	7 065	-2 984	2 250	-13	6 319
Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista	13 271	-2 984	0	-13	10 275

19. Eläkeveloitteet

Martelan etuus pohjaiset eläkejärjestelyt koskevat Suomen toimintoja. Järjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöiden kautta. Järjestelyt ovat osittain rahastoituja.

Eläkeveloitteena esitetään vakuutetuille annettu lupaus ja omaisuueränä vakuutusyhtiöiden vastuulla oleva osuus tästä veloitteesta. Koska järjestelyihin liittyvät varat ovat osa kyseisten vakuutusyhtiöiden varoja, ne eivät ole eriteltävissä Martelan konsernitilinpäätöksessä.

Vakuutusjärjestelyissä varojen määrä lasketaan käyttäen samaa diskonttauskorkoa kuin eläkeveloitetta määritettäessä, jolloin diskonttauskoron muutos ei aiheuta merkittävää riskiä. Myöskään elinikäodotteen kasvu ei aiheuta merkittävää riskiä Martelalle, sillä vakuutusyhtiöt kantavat suurimman osan elinikäodotteen kasvun vaikutuksesta.

Eläkkeitä on kiinnitetty vuoden 2016 tasoon ja tämä on otettu huomioon laskelmissa.

Etuuspohjainen nettovelka ja sen osatekijät ovat muuttuneet tilikauden aikana seuraavasti:	Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Etuuspohjainen nettovelka	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
1.1.	2 961	3 002	-2 669	-2 588	292	416
Kirjattu tulosvaikutteisesti						
Kauden työsuorituksen perustuva meno	141	167			141	167
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno	0	0	0	0		
Korkokulu tai -tuotto	53	48	-49	-43	4	5
Veloitteen täyttäminen	-400		400			
	-206	216	351	-43	145	173
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin						
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:						
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	0	0			0	0
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	373	-114			373	-114
Kokemusperusteiset voitot (-) tai tappiot (+)	-55	-94			-55	-94
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)			-281	95	-281	95
	318	-208	-281	95	38	-112
Muut erät						
Työnantajan maksusuoritukset (+)	-14	-49	-138	-133	-152	-182
	-14	-49	-138	-133	-152	-182
31.12.	3 059	2 961	-2 737	-2 669	322	292

Konserni ennakoii maksavansa etuus pohjaisiin järjestelyihin tilikaudella 2020 yhteensä 148 tuhatta euroa

Herkkyysanalyysit

Seuraava taulukko kuvaa merkittävimpien vakuutusmatemaattisten oletusten muutosten vaikutuksia etuus pohjaiseen eläkeveloitteeseen ja järjestelyihin liittyviin varoihin.

	Etuuspohjainen velvoite	Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo
Käytetyn oletuksen muutoksen vaikutus	oletus kasvaa	oletus kasvaa
Diskonttauskorko (0,5 prosenttiyksikön muutos)	-8,9 %	-8,3 %
Palkkojen nousu (0,5 prosenttiyksikön muutos)	N/A	N/A
Kuolevuus (5 prosenttiyksikön muutos)	-1,2 %	-1,1 %

Järjestelyjen duraation painotettu keskiarvo on 18,9 vuotta.

20. Lyhytaikaiset velat

(1 000 eur)	31.12.2019	31.12.2018
Saadut ennakot	3 728	2 036
Ostovelat	9 839	8 612
Yhteensä	13 567	10 649
Siirtovelat		
Henkilöstökulujen siirtovelat	4 874	3 917
Korot	124	18
Rojalit	183	141
Menojäämät	2 984	2 636
Muu siirtovelat	10	11
Siirtovelat yhteensä	8 176	6 723
Muut lyhytaikaiset velat	2 826	2 733
Muut velat	2 826	2 733
Lyhytaikaiset velat yhteensä	24 569	20 105

21. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskeillä tarkoitetaan odottamattomia poikkeamia yhtiön tuloksessa ja rahavirroissa, jotka johtuvat valuuttakursseista, maksuvalmiudesta, asiakkaan maksukykyistä, sijoituksista sekä koroista. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiölle riittävä rahoitus kustannustehokkaasti ja vähentää rahoitusmarkkinoiden muutosten haitallisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja varallisuuteen. Riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus ja rahoitusriskien käytännön toteutuksesta vastaa konsernin emoyhtiön taloushallinto.

Markkinariski

Markkinariski koostuu seuraavista kolmesta riskistä: valuuttariski, korkoriski ja hintariski. Niistä johtuvat valuuttakurssien, markkinakorkojen tai markkinahintojen vaihtelut voivat aiheuttaa muutoksen rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa ja tulevissa rahavirroissa ja siten näillä muutoksilla voi olla vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen. Konserni ei sovelle IAS 39 mukaista suojauslaskentaa.

Valuuttariski

Konsernilla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, ja Puolassa ja se altistuu valuuttariskeille, joita syntyy konsernin sisäisestä kaupasta, viennistä ja tuonnista, ulkomaisten tytäryhtiöiden rahoituksesta ja valuuttamääräisistä omista pääomista. Transaktioriski syntyy ulkomaan rahan määräisistä tulevista kassavirroista. Translaatoriski toteutuu kun emoyhtiön ulkomaisiin tytäryhtiöihin sijoittamien pääomien, vuositulosten ja lainojen arvot muuttuvat valuuttakurssivaihtelujen seurauksena

Transaktioriski

Merkittävimmät kaupalliset valuutat ovat EUR, SEK, NOK ja PLN. Valuuttojen SEK, NOK ja PLN valuuttapositiona tarkastellaan pääsääntöisesti puolenvuoden tähtäimellä. Konsernin politiikkana on suojata ennakoitujen tulojen ja menojen yhteensovittamisen jälkeen jäljelle jäävää nettopositiota tarvittaessa. Suojausinstrumentteina käytetään pääsääntöisesti 3–12 kk pituisia valuuttatermiinejä. Konserni ei sovelle suojauslaskentaa. Konserni ei ole suojannut transaktioriskiä tilikausien 2018 ja 2019 aikana.

Translaatoriski

Merkittävimmät translaatoriskit aiheutuvat Ruotsissa ja Puolassa sijaitsevien tytäryhtiöiden pääomista ja lainoista emoyhtiöltä. Yhtiö suojautuu tarvittaessa translaatoriskiltä käyttämällä valuuttalainoja ja -optioita.

Valuuttariskin suojauspäätökset perustuvat kunkin valuutan arvioituun vaikutukseen konsernin tulokseen, kassavirtaan, omaan pääomaan sekä suojauskustannukseen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttiryhmittäin ja valuutoittain altistuminen valuutariskille.

Altistuminen transaktioriskille rahoitusinstrumenttiryhmittäin ja valuutoittain 31.12.2019 (teur)

	EUR	SEK	NOK
Myyntisaamiset	0	1 918	2002
Ostovelat	44	390	38
Yhteensä	44	2 308	2 040

Altistuminen transaktioriskille rahoitusinstrumenttiryhmittäin ja valuutoittain 31.12.2018 (teur)

	EUR	SEK	NOK
Myyntisaamiset	0	1 361	990
Ostovelat	-21	115	-19
Yhteensä	-21	1 476	971

Muiden valuuttojen vaikutus on vähäinen.

Herkkyysanalyysi transaktioriskille

Seuraavassa taulukossa on esitetty miten 10 % valuuttakurssimuutos myyntisaamisissa ja ostoveloidissa 31.12. vaikuttaisi keskimäärin konsernin tulokseen ennen veroja ja pääomaan 2019 (2018). Laskelma perustuu oletuksiin että kaikki muut muuttujat pysyvät samoina.

Herkkyysanalyysi transaktioriskille (teur)	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen
31.12.2019		
EUR	0	+/- 4
SEK	0	+/- 231
NOK	0	+/- 204

Herkkyysanalyysi transaktioriskille (teur)	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen
31.12.2018		
EUR	0	+/- 2
SEK	0	+/- 148
NOK	0	+/- 97

Korkoriski

Konsernin korkoriski liittyy lähinnä konsernin lainasalkkuun. Lainojen duraatio on välillä 1-5 vuotta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia.

Konserni sijoittaa ylimääräiset varat lyhytaikaisiin pankkitalletuksiin yhteistyöpankeissa sekä likvideihin alhaisen riskin korkorahastoihin jotka perustuvat valtioiden velkasitoumuksiin ja yritystodistuksiin.

Sijoituksia voidaan tehdä korkorahastoihin, joiden arvot määräytyvät toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerauksien pohjalta. Nämä käyvän arvon muutokset kirjataan tilinpäätöksen yhteydessä tuloslaskelmaan.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin rahoitusinstrumenttien jako kiinteäkorkoiseen ja vaihtuvakorkoiseen tilinpäätöspäivänä.

Rahoitusinstrumentit (teur)	31.12.2019	31.12.2018
Kiinteäkorkoinen		
Rahoitusvelat ml. johdannaiset	5278	290
Vaihtuvakorkoinen		
Rahoitusvelat	8 833	9 985
Yhteensä	14 112	10 275

Herkkyysanalyysi korkorisille

1 % koronnousun muutosvaikutus tulokseen ennen veroja ja pääomaan tilinpäätöspäivänä 31.12. Koronlaskulla olisi ollut samansuuruinen päinvastainen vaikutus.

Herkkyysanalyysi korkorisille (teur)	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen
31.12.2019		
Rahoitusvelat		
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit	0	-88

Herkkyysanalyysi korkorisille (teur)	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen
31.12.2018		
Rahoitusvelat		
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit	0	-100

Hintariski

Rahoitusvaroihin kuuluviin myytävissä oleviin osakkeisiin ei arvioida liittyvän hintariskiä jälleenmyynnistä. Näiden kirjanpitoarvo on alkuperäinen hankintahinta ja niiden myyntihinta tilikauden päättämispäivänä on arvioitu korkeammaksi kuin ostohinta. Osakkeet ovat noteeraamattomia ja niitä ei arvosteta käypään arvoon.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Riskin suuruus määräytyy näin ollen vastapuolen luottokelpoisuuden mukaan. Luottoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, jotka syntyvät vastapuolen jättäessä velvoitteensa suorittamatta.

Konsernin rahoituspolitiikassa määritellään asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaisopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikka. Konserniyhtiöiden myyntisaatavien kierto ja ikärakenne raportoidaan kuukausittain ja sitä seurataan mm. emoyhtiön taloushallinnon toimesta.

Martelan hallitus vahvistaa luottoriskien hallinnan periaatteet. Riskienhallinta toimii organisaatiolle myönnettyjen valtuuksien kautta.

Yhtiön myynti- ja muihin saamisiin liittyviä luottoriskejä minimoidaan lyhyillä maksuehdoilla, tehokkailla perintätoimilla ja huomioimalla vastapuolen luottokelpoisuus. Hankintasopimusta käytetään silloin kun asiakasyritys on tuntematon ja siitä saatavat luottotiedot eivät ole riittävät. Hankintasopimuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä sopimusta, jolla varmistetaan tilauksesta syntyvät saatavat pidättämällä omistusoikeus Martelalla kunnes asiakas on maksanut kauppahinnan kokonaisuudessaan.

Hankintasopimusta käytetään vain kotimaan kaupassa. Asiakkaalta voidaan myös vaatia ennakkomaksu ennen myytyjen tuotteiden luovuttamista, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi asiakkaaseen liittyvä potentiaalinen luottoriski huomioon ottaen. Vastapuolelle voidaan myös myöntää luottolimittejä. Vanhojen asiakkaiden luottokelpoisuutta seurataan säännöllisesti maksukäyttäytymishistoriaa sekä luottoluokituksia avuksi käyttäen.

Asiakkaan luottokelpoisuuden perusteella voidaan joitakin asiakkaita vaatia vakuuksia ja esim. viennissä voi tulla kysymykseen vahvistettu peruuttamaton remburssi.

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo vastaa luottoriskin maksimimäärää.

Rahoitusvarojen luottoriskin maksimimäärä tilinpäätöspäivänä 31.12. on esitetty alla olevassa taulukossa:

Rahoitusvarojen luottoriskin maksimimäärä (teur)	2019	2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahavarat	52	8
Myyntisaamiset ja lainasaamiset	16 847	17 153
Rahavarat	9 621	10 594
Yhteensä	26 520	27 754

Ks. Liitetieto 15 myyntisaatavien jakaumasta sekä niihin sisältyvästä luottotappiovarauksesta.

Maksuvalmiusriskit

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Lisäksi konsernissa ylläpidetään jatkuvasti riittävät likvidit varat tehokkaiden kassanhallintaratkaisujen kuten kassareservin ja luottolimiittien avulla. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla lainojen ja luottolimiittien maturiteettia sekä käyttämällä rahoitustoiminnassa useita pankkeja. Martelan pankkilainat ovat kovenanttiehdon alaisia. Lisätietoa pankkilainoista ja niihin liittyvistä kovenanttiehdoista kerrotaan liitetiedossa 18.

Rahavarat kauden 2019 lopussa olivat 9 621 teur ja käyttämättömät luottolimitit 1 950 teur.

(1 000 eur)

Sopimukseen perustuvat rahavirrat erääntyvät seuraavasti:	2020	2021	2022	2023	2024 Myöhemmin	Yhteensä	Tasearvo
Pankkilainat	5 748	3 086				8 833	8 833
Eläkelainat	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusleasingvelat	2 440	1 659	1 080	99	0	5 278	5 278
Ostovelat	9 839	0	0	0	0	9 839	9 839
Luottolimiitti, limiitin käyttö	0	0	0	0	0	0	0
Lainojen korko- ja takausmaksut	135	31	0		0	166	
Rahoitusvelat yhteensä	18 162	4 776	1 080	99	0	24 117	
Yhteensä	18 162	4 776	1 080	99	0	24 117	

Rahavarat kauden 2018 lopussa olivat 10 594 teur ja käyttämättömät luottolimitit 1 750 teur.

(1 000 eur)

Sopimukseen perustuvat rahavirrat erääntyvät seuraavasti:	2019	2020	2021	2022	2023 Myöhemmin	Yhteensä	Tasearvo
Pankkilainat	6 156	743	86		3000	9 985	9 985
Eläkelainat	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusleasingvelat	162	127	0	0	0	290	290
Ostovelat	8 612	0	0	0	0	8 612	8 612
Luottolimiitti, limiitin käyttö	0	0	0	0	0	0	0
Lainojen korko- ja takausmaksut	97	57	13		0	167	
Rahoitusvelat yhteensä	15 028	927	99	0	0	3 000	19 054
Annetut takaukset*	5	0	14	0	0	19	
Yhteensä	15 033	927	113	0	0	3 000	19 073

* Emoyhtiön kolmannelle osapuolelle antamat takaukset tytäryhtiöiden vuokrasta.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa volatilisuudesta riippumatta. Yhtiön hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti. Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä omavaraisuusasteella.

Omavaraisuusasteen laskentakaava on esitetty seuraavassa taulukossa.

Omavaraisuusaste	31.12.2019	31.12.2018
Oma pääoma	15 740	18 791
Taseen loppusumma - saadut ennakot	51 448	47 959
Omavaraisuusaste %	30,6	39,2

22. Muut vuokrasopimukset

(1 000 eur)	31.12.2018
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat.	
Yhden vuoden kuluessa	2 847
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	4 937
Yli viiden vuoden kuluttua	0
Yhteensä	7 785

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat yhdestä kymmeneen vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

IFRS 16 käyttöönoton myötä vuoden 2019 esittämistapa suurimmalle osalle vuokrasopimuksista muuttui. Tiedot sopimuksista esitetään liitetiedossa 18. Täsmäytyslaskelma 2018 vuokravastuun ja 2019 avaavan taseen välillä on esitetty laadintaperiaatteiden yhteydessä.

23. Annetut pantit ja vastuusitoumukset

(1 000 eur)	31.12.2019	31.12.2018
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä		
Pankkilainat ja eläkelainat	8 833	9 985
Annetut kiinteistökiinnitykset	7 565	7 565
Annetut yritysikiinnitykset	14 240	14 294
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	21 805	21 859
Muut annetut vakuudet		
Takaukset vuokran vakuudeksi	321	308

24. Lähipiiritapahtumat

Martela-konsernin lähipiiriin kuuluvat toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja konsernin johtoryhmä.

Yhtiön hallitus omistaa yhteensä 6,2 % osakkeista ja 14,0 % äänivallasta. Yhtiön toimitusjohtajalla oli 6 667 kpl Martela Oyj:n osakkeita.

Konsernin rakenne	Kotimaa	Omistus- osuus (%) 31.12.2019	Osuus äänivallasta (%) 31.12.2019	Myyntiyhtiö	Tuotantoyhtiö
Emoyhtiö					
Martela Oyj	Suomi			x	x
Tytärtyhtiöt					
Kidex Oy	Suomi	100	100	x	x
Grundell Muuttopalvelut	Suomi	100	100	x	
Kiinteistö Oy Ylähanka	Suomi	100	100		
Martela AB, Nässjö	Ruotsi	100	100	x	
Aski Avvecklingsbolag AB, Malmö	Ruotsi	100	100		
Martela AS, Oslo	Norja	100	100	x	
Martela Sp.z o.o., Varsova	Puola	100	100	x	x
Tehokaluste Oy	Suomi	100	100	x	

Johdon työsuhde-etuudet

Konsernissa on määritetty johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi:

- Emoyhtiön hallituksen jäsenet
- Toimitusjohtaja
- Konsernin johtoryhmä

Alla olevassa taulukossa esitetään johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saamat työsuhde-etuudet. Työsuhde-etuuksista esitetyt tiedot ovat suoriteperusteisia. Työsuhteen päättymisen jälkeisinä etuuksina käsitellään vapaaehtoiset eläkejärjestelyt, jotka sisältävät sekä maksupohjaisia että etuusperusteisia eläkejärjestelyitä.

(1 000 eur)	2019	2018
Johdon työsuhde-etuudet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-1 038	-1 337
Osakeperusteiset etuudet	0	0
	-1 038	-1 337
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet	-173	-173
Toimitusjohtaja	-261	-262
Konsernin johtoryhmän jäsenet (ei sis. toimitusjohtajan palkkaa)	-604	-902
	-1 038	-1 337

Hallituksen jäsenille on maksettu palkkioita seuraavasti:	2019	2018
Andersson Minna	-20,4	-20,4
Komi Kirsi*	-5,5	-22
Leskinen Eero	-22	-22
Martela Eero	-22	-22
Martela Heikki	-42,4	-42,4
Mattson Jan**	-16,5	0
Mellström Katarina ***	-22	-16,5
Närhinen Yrjö ****	0	-5,5
Vepsäläinen Anni	-22	-22
Yhteensä	-172,8	-172,8

* hallituksessa Q1 2019 asti ** uusi jäsen, hallituksessa Q2 2019 lähtien

*** hallituksessa Q2 2018 lähtien **** hallituksessa Q1 2018 asti

Hallituksen jäsenyyteen perustuvia palkkioita ei makseta yhtiön palveluksessa oleville jäsenille.

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot ja eläkesitoumukset	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-261	-262
Lakisääteinen TyEL palkoista ja palkkioista	-66	-62

Palkat ja palkkiot sisältävät myös osakepalkkiot

Nykyisellä toimitusjohtajalla irtisanomisaika on puolin ja toisin 6 kuukautta ja yhtiön puolesta tapahtuvan irtisanomisen johdosta

Toimitusjohtajalla ja konsernin johdolla on käytössään pitkän aikavälin osakepohjaisia kannustinjärjestelmä. Ohjelmassa on mahdollisuus saada palkkioina Martela Oyj:n A-sarjan osakkeita ansaintajaksoille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Ansaintajaksona on kalenterivuodet 2017 - 2018 yksittäin ja kumulatiivisesti sekä 2019-2020. Osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot maksetaan ansaintajaksojen päätyttyä osakkeiden ja rahan yhdistelmänä.

Ansaintajakson 2017-2018 perusteella ei makseta osakepalkkiota.

Ansaintajakson 2019-2020 osalta vuoden 2019 tulos sisältää 72 teur varauksen mahdollista vuonna 2021 suoritettavaa osakepalkkiota varten.

Liitetietoja näistä palkitsemisjärjestelyistä on esitetty liitetiedossa 17 Osakeperäiset maksut.

25. Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Martela-konserni 2015-2019		2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	meur	106,2	103,1	109,5	129,1	132,8
Liikevaihdon muutos	%	3,0	-5,9	-15,2	-2,8	-2,3
Vienti ja ulkomaan toiminnot	meur	23,1	17,0	22,3	33,1	35,9
Suhteessa liikevaihtoon	%	21,7	16,5	20,4	25,6	27
Vienti Suomesta	meur	22,7	16,3	18,4	16,5	11,1
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	meur	2,3	1,7	2,2	2,87	0,7
Suhteessa liikevaihtoon	%	2,1	1,6	2,1	2,2	0,5
Poistot	meur	4,9	2,6	2,6	2,9	3,4
Tutkimus- ja kehitys	meur	2,2	1,9	2,0	1,9	2,1
Suhteessa liikevaihtoon	%	2,1	1,8	1,8	1,5	1,6
Henkilöstö keskimäärin		494	510	508	550	622
Henkilöstön muutos	%	-3,1	0,4	-7,3	-11,6	-16,2
Henkilöstö tilikauden lopussa		464	501	507	506	575
Josta Suomessa		385	425	435	435	430
Kannattavuus						
Liikevoitto	meur	-2,0	-2,1	0,3	6,2	4,1
Suhteessa liikevaihtoon	%	-1,9	-2,0	0,2	4,8	3,1
Voitto ennen veroja	meur	-2,7	-2,5	0,0	5,6	3,4
Suhteessa liikevaihtoon	%	-2,5	-2,4	0,0	4,4	2,5
Tilikauden tulos *)	meur	-2,5	-2,4	-0,6	3,3	2,5
Suhteessa liikevaihtoon	%	-2,4	-2,3	-0,6	2,6	1,9
Liikevaihto/henkilö	teur	215	202	216	235	214
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	-14,7	-11,4	-2,7	13,9	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	-6,4	-4,9	1,6	18,2	12,1
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Taseen loppusumma	meur	55,2	50,0	56,4	56,2	56,0
Oma pääoma	meur	15,7	18,8	22,6	25,2	22,7
Korolliset nettovelat	meur	5,0	0,1	6,6	-4,8	3,8
Suhteessa liikevaihtoon	%	4,7	0,1	6,0	-3,7	2,8
Omavaraisuusaste	%	30,6	39,2	40,8	45,3	40,9
Nettovelkaantumisaste	%	31,5	0,7	28,9	-18,9	16,6
Liiketoiminnan rahavirta	meur	6,3	7,4	-7,6	11,7	3,9
Maksetut osingot	meur	0,4	1,3	1,5	1,0	0,4

*) Tilikauden tuloksessa huomioitu laskennallisen verovelan muutos

26. Osakekohtaiset tunnusluvut

		2019	2018	2017	2016	2015
Tulos osaketta kohti	EUR	-0,61	-0,57	-0,15	0,81	0,61
Tulos osaketta kohti (laimennettu)	EUR	-0,61	-0,57	-0,15	0,81	0,61
Osakkeen nimellisarvo	EUR	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68
Osinko	EUR	0,0 *)	0,1	0,32	0,37	0,25
Osinko/tulos osaketta kohti	%	0,0	-17,5	-208,4	45,8	41,2
Efektiivinen osinkotuotto	%	0,00	3,38	4,30	2,90	7,10
Oma pääoma osaketta kohti	EUR	3,80	4,54	5,47	6,13	5,54
A-osakkeen kurssi 31.12.	EUR	3,36	2,96	7,47	12,84	3,53
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä	tkpl	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60
Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä	tkpl	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60
Hinta/voittosuhte, P/E luku		-5,48	-5,18	-48,64	15,90	5,80
Osakkeiden markkina-arvo **)	MEUR	13,92	12,26	30,95	52,75	14,40

*) Hallituksen ehdotus vuodeksi 2019

**) K-osakkeiden arvona käytetty A-osakkeiden kurssia

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos / osake	=	<u>Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos</u> Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä
Hinta / voittosuhte (P/E)	=	<u>Osakeantikorjattu kurssi tilikauden lopussa</u> Tulos / osake
Oma pääoma / osake, eur	=	<u>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</u> Osakkeiden osakeantikorjattu kappalemäärä tilikauden päättyessä
Osinko / osake, eur	=	<u>Tilikaudelta jaettu osinko</u> Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä tilikauden päättyessä
Osinko / tulos, %	=	<u>Osinko / osake x 100</u> Tulos / osake
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	<u>Osakeantikorjattu osinko / osake x 100</u> Osakeantikorjattu kurssi tilikauden päättyessä
Osakekannan markkina-arvo,	=	Kaikkien osakkeiden lukumäärä tilikauden päättyessä X osakkeen kurssi tilinpäätöspäivänä
Oman pääoman tuotto-%	=	<u>Tilikauden tulos x 100</u> Oma pääoma (keskimäärin)
Sijoitetun pääoman tuotto-%	=	<u>(Tilikauden tulos ennen veroja + korkokulut + muut rahoituskulut) x 100</u> Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin)
Omavaraisuusaste, %	=	<u>Oma pääoma x100</u> Taseen loppusumma - saadut ennakot
Nettovelkaantumisaste, %	=	<u>Korolliset velat-rahat, pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit x 100</u> Oma pääoma
Henkilöstö keskimäärin	=	Keskiarvo kuukausien lopussa työssäolevan henkilöstön lukumääristä
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahavarat ja muu likvidi rahoitusomaisuus

27. Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Martela Oyj:n osakkeiden rekisteröity lukumäärä 31.12.2019 oli 4 155 600. Osakkeet jakautuvat A- ja K-osakkeisiin. A-osakkeella on 1 ääni ja K-osakkeella on 20 ääntä yhtiökokouksessa. Molemmilla osakesarjoilla on samat osinko-oikeudet. Yhtiön enimmäispääoma on 14 000 000 eur ja vähimmäispääoma on 3 500 000 eur.

Martela Oyj:n osakkeet on liitetty arvo-osuusrekisteriin 10.2.1995. Osakkeiden vasta-arvo on 1,68 eur. A-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä Pienet yhtiöt-listalla.

Osakekannan jakautuminen 31.12.2019	Lukumäärä kpl	Yhteensä eur	Osuus osakepääo masta	Ääniä	Osuus äänistä %
K-osakkeet	604 800	1 018 500	15	12 096 000	77
A-osakkeet	3 550 800	5 981 500	85	3 550 800	23
Yhteensä	4 155 600	7 000 000	100	15 646 800	100

Suurimmat osakkeenomistajat osakemäärän mukaan 31.12.2019	K-sarja kpl	A-sarja kpl	Yhteensä kpl	%	Ääniä kpl	% äänimäärästä
Marfort Oy	292 000	232 574	524 574	12,6	6 072 574	38,8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	0	335 400	335 400	8,1	335 400	2,1
Martela Heikki Juhani	52 122	130 942	183 064	4,4	1 173 382	7,5
Palsanen Leena Maire Sinikka	4 486	131 148	135 634	3,3	220 868	1,4
Palsanen Jaakko Antero	1 600	132 140	133 740	3,2	164 140	1,0
AC Invest Oy	0	103 777	103 777	2,5	103 777	0,7
Meissa-Capital Oy	0	86 487	86 487	2,1	86 487	0,6
Etelä-Pohjanmaan Turve Oy	0	82 000	82 000	2,0	82 000	0,5
Sr Nordea Nordic Small Cap	0	76 286	76 286	1,8	76 286	0,5
Lindholm Tuija Elli Annikki	43 122	28 221	71 343	1,7	890 661	5,7
Martela Pekka Kalevi	69 274	8	69 282	1,7	1 385 488	8,9
Andersson Minna Sinikka	49 200	0	49 200	1,2	984 000	6,3
Martela Mari Kaarina	20 219	9 596	29 815	0,7	413 976	2,6
Muut osakkeenomistajat	72 777	2 202 221	2 274 998	54,7	3 657 761	23,4
Yhteensä	604 800	3 550 800	4 155 600	100	15 646 800	100

Luettelo sisältää kaikki yli 1 % osakkeista tai äänivallasta omistavat osakkeenomistajat. Yhtiön hallitus omistaa yhteensä 6,2 % osakkeista ja 14,0 % äänivallasta.

Martela Oyj omistaa 13 082 kpl A-sarjan osaketta. Omista osakkeista 12 036 kappaletta on ostettu 10,65 euron keskihintaan ja 1 046 kappaletta on siirretty yhtiökokouksen 13.3.2018 tekemällä päätöksellä yhteistiltä yhtiön omalle arvo-osuustilille. Omien osakkeiden määrä on 0,31 % kaikista osakkeista ja 0,08 % kaikista äänistä.

Yhtiökokous on myöntänyt 2019 hallitukselle vuodeksi eteenpäin valtuudet päättämään osakeannista, omien osakkeiden hankinnasta ja/tai niiden luovuttamisesta osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen.

Yhtiökokous hyväksyi kokouskutsussa mainitut hallituksen ehdotukset koskien valtuuksien antamista hallitukselle omien osakkeiden hankinnasta ja/tai niiden luovuttamisesta. Valtuutuksen kohteena on enintään 415 560 kappaletta yhtiön A-sarjan osakkeita.

Omistuksen jakautuminen suuruus-luokittain 31.12.2019

Osakkeita kpl	Omistaja kpl	Omistaja %	Osakkeita kpl	%	Ääniä kpl	% äänimäärästä
1 - 500	2 593	78,3	372 466		9,0	372 466
501 - 1 000	367	11,1	285 938		6,9	289 738
1 001 - 5 000	259	7,8	570 554		13,7	744 974
Yli 5 000	93	2,8	2 909 723		70,0	13 901 242
Yhteensä	3 312	100,0	4 138 681		99,6	15 308 420
joista hallintarekisteröityjä	6		73 821		1,8	73 821
Odotusluettelolla ja yhteistilillä	4		16 919		0,4	338 380
Yhteensä			4 155 600		100,0	15 646 800

Omistuksen jakautuminen sektori-kohtaisen luokituksen perusteella 31.12.2019

	Omistaja kpl	%	Osakkeita kpl	%	Ääniä kpl	%
Yritykset	138	4,2	1 068 835	25,7	6 616 835	42,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	12	0,4	127 910	3,1	197 550	1,3
Julkisyhteisöt	1	0,0	335 400	8,1	335 400	2,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	7	0,2	26 984	0,6	26 984	0,2
Kotitaloudet	3 144	94,9	2 492 708	60,0	8 114 447	51,9
Ulkomaiset sijoittajat	10	0,3	13 023	0,3	17 204	0,1
Yhteensä	3 312	100,0	4 064 860	97,8	15 308 420	97,8
Hallintarekisteröityjä	6		73 821		1,8	73 821
Odotusluettelolla ja yhteistilillä	4		16 919		0,4	338 380
Yhteensä			4 155 600	100,0	15 646 800	100,0

Emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 eur)	Viite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	1	102 234	98 049
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		-195	-526
Valmistus omaan käyttöön		172	475
Liiketoiminnan muut tuotot	2	1 237	1 309
Materiaalit ja palvelut	3	-76 371	-70 331
Henkilöstökulut	4	-16 073	-16 209
Liiketoiminnan muut kulut		-11 281	-12 332
Poistot ja arvonalennukset	5	-2 216	-2 334
Liikevoitto (-tappio)		-2 493	-1 899
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-1 953	-471
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-4 446	-2 370
Konserniavustukset	7	1 300	1 784
Tilinpäätössirot	7	1 300	1 784
Tuloverot	8	2	23
Tilikauden voitto (tappio)		-3 144	-563

Emoyhtiön tase

(1 000 eur)	Viite	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	9		
Aineettomat oikeudet		7 545	8 388
Muut pitkävaikutteiset menot		4 547	5 429
Ennakkomaksut		2 038	478
		14 131	14 295
Aineelliset hyödykkeet	10		
Maa- ja vesialueet		80	80
Rakennukset ja rakennelmat		1 895	1 929
Koneet ja kalusto		878	713
Muut aineelliset hyödykkeet		23	23
		2 876	2 745
Sijoitukset	11		
Tytäryhtiöosakkeet		7 498	7 498
Saamiset tytäryhtiöyrityksiltä		5 425	6 960
Muut osakkeet ja osuudet		7	8
		12 930	14 466
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		5 441	5 782
Keskeneräiset tuotteet		1 019	1 012
Valmiit tuotteet/tavarat		487	689
Ennakot toimittajilta		429	286
		7 377	7 770
Lyhytaikaiset saamiset	12		
Myyntisaamiset		17 515	20 156
Lainasaamiset		5 059	1 460
Siirtosaamiset		2 759	2 879
		25 333	24 495
Rahat ja pankkisaamiset		8 918	9 185
		71 564	72 956

Emoyhtiön tase

(1 000 eur)	Viite	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Oma pääoma	13		
Osakepääoma		7 000	7 000
Ylikurssirahasto		1 116	1 116
Vararahasto		11	11
Edellisten tilikausien tulokset		27 284	28 262
Tilikauden tulos		-3 144	-563
Yhteensä		32 267	35 826
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	14		
Lainat rahoituslaitoksilta		3 086	3 829
Siirtovelat		150	150
		3 236	3 979
Lyhytaikainen vieras pääoma	15		
Lainat rahoituslaitoksilta		5 743	6 143
		5 743	6 143
Saadut ennakot		2 533	1 755
Ostovelat		13 581	17 037
Siirtovelat		12 025	5 248
Muut lyhytaikaiset velat		2 180	2 968
		30 318	27 009
Vieras pääoma yhteensä		39 297	37 130
		71 564	72 956

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myyntistä saadut maksut	106 331	105 600
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 237	1 369
Maksut liiketoiminnan kuluista	-102 847	-99 993
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 721	6 976
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-346	-472
Saadut osingot liiketoiminnasta	0	0
Maksetut verot	184	1 173
Liiketoiminnan rahavirta (A)	4 558	7 677
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 949	-535
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	-57
Myönnetyt lainat	-1 319	-1 026
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	582
Investointien rahavirta (B)	-3 267	-1 036
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen nostot		6 000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 143	-8 143
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-414	-1 326
Rahoituksen rahavirta (C)	-1 557	-3 469
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C) (+ lisäys, - vähennys)	-266	3 173
Rahavarat tilikauden alussa 1)	9 185	6 012
Rahavarat tilikauden lopussa 1)	8 918	9 185

1) Likvidit varat sisältävät rahat ja pankkisaamiset.

Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Martela Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien lakien ja säännösten mukaisesti (FAS, Finnish Accounting Standards). Tilinpäätösten erät on arvostettu alkuperäisen hankintamenon perusteella, ellei laatimisperiaatteissa ole muuta todettu.

Niissä ei ole otettu huomioon arvonorotuksia, ellei niistä ole erikseen mainittu.

Ulkomaanrahan määräiset erät:

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin ja tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Myyntisaamisten arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan liikevaihtoon ja ostovelkojen kurssierot kirjataan ostojen oikaisueriin. Taseen rahoituserien, kuten lainojen arvostamisesta syntyneet kurssierot, kirjataan rahoituksen kurssieroihin. Tytäryhtiöille myönnetty valuuttamääräiset pääomallinat käsitellään tytäryhtiösijoituksina eikä niistä kirjata kurssieroa emoyhtiön tilinpäätökseen. Pääomallainoista aiheutuneet kurssierot huomioidaan konsernitilinpäätöksessä.

Aineettomat hyödykkeet:

Aineettomat hyödykkeet on arvostettu hankintamenoonsa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Aineettomat hyödykkeet poistetaan arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan 3 - 10 vuoden aikana.

Liikearvot poistetaan tasapoistoina 10 vuoden aikana.

Aineelliset hyödykkeet:

Rakennukset, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet on esitetty taseessa hankintamenoon. Rakennuksiin tehdyistä arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Poistoja ei tehdä myöskään maa-alueista. Muuten poistot on laskettu tasa-poistoina arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Emoyhtiön erillistilinpäätöksessä poistoeron muutos esitetään tuloslaskelmassa omana eränään ja kertynyt poistoero erillisenä eränä taseessa.

Aineellisten hyödykkeiden poistoajat:

Rakennukset ja rakennelmat	20-30 vuotta
Koneet ja kalusto	4-8 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-5 vuotta

Sijoitukset:

Pörssinoteeratut osakkeet arvostetaan markkina-arvoon ja arvomuutokset kirjataan rahoituseriin. Muut osakkeet on arvostettu hankintamenoon. Martela Oyj:llä ei ole tilinpäätöshetkellä omistuksessaan pörssinoteerattuja osakkeita.

Sijoitukset tytäryhtiöihin ja pysyvät arvonalennukset on vähennetty hankintamenosta.

Pitkäaikaisten omaisuuserien aronalentumistestaus

Liikearvo ja sijoitukset tytäryhtiöihin testataan vuosittain arvon alentumisen varalta huolimatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Tytäryhtiöiden yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalennustestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Suunnitelmien keskeiset oletukset ovat yksiköiden kasvu- ja kannattavuuskehitykset. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu 1,5 % kasvuennusteen mukaan.

Vaihto-omaisuus:

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon painotettua keskihintaa käyttäen. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luetaan välittömien kustannusten lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista.

Rahoitusarvopaperit:

Rahoitusarvopapereihin luokitellaan sijoitukset rahasto-osuuksiin. Sijoitukset arvostetaan toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaiset:

Yhtiöllä ei ole käytössään johdannaisia 31.12.2019 tai 31.12.2018.

Tarvittaessa käytettävät yhtiön johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä ja koronvaihtosopimuksia.

Valuuttatermiineillä suojaudutaan ennakoitujen tulojen ja menojen yhteensovittamisen jälkeen jäljelle jäävää nettopositioita. Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan yhtiön rahalaitoslainojen vaihtuva korko kiinteäksi koroksi.

Johdannaisien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinakursseihin ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Tulovero:

Yhtiön veroihin kirjataan tulosta vastaava suoriteperusteinen vero, perustuen paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan veroon.

Emoyhtiö ei kirjaa tilinpäätökseensä laskennallisia verosaamisia tai -velkoja.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet:

Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntitulosta on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset sekä myynnin valuuttakurssierot.

Tutkimus ja tuotekehitys:

Tutkimus ja tuotekehityksenot kirjataan pääsääntöisesti tulosvaikutteisesti niiden syntymisvuonna. Tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyvät laitteet on aktivoitu koneisiin ja kalustoon.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut:

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan omaisuuden myyntivoitot, julkiset avustukset ja muut kuin varsinaiseen toimintaan liittyvät tuotot mm. vuokratuotot. Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan omaisuuden myyntitappiot ja muut kuin varsinaiseen suoritteeseen liittyvät kulut.

Vuokrasopimukset:

Kaikki leasingmaksut käsitellään vuokratuloina.

Osakeperusteiset maksut:

Konsernin osakeperusteisessa kannustejärjestelmässä, jossa ansaintajaksoina ovat kalenterivuodet 2017 - 2018 ja 2019 - 2020, maksut suoritetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Tästä järjestelmästä johtuvat osakepalkkiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Oikeuden syntymisehdot otetaan huomioon osakkeiden lukumäärissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus sitovuusajan lopussa. Arvioita oikaistaan jokaisena raportointikauden päättämispäivänä. Palkkion käyvän arvon määrittäminen jakautuu kahteen osaan: osakkeina ja käteisenä maksettavaan osuuteen. Osakkeina maksettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä maksettava osuus vieraaseen pääomaan.

Omat osakkeet:

Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno on vähennetty vapaasta omasta pääomasta.

1. Liikevaihdon jakautuma markkina-alueittain, % liikevaihdosta

	2019	2018
Suomi	76	84
Skandinavia	19	12
Muut	5	4
Yhteensä	100	100

2. Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 eur)	2019	2018
Vuokratuotot	245	1 242
Muut liiketoiminnan tuotot	22	57
Muut liiketoiminnan tuotot konserni	970	10
Yhteensä	1 237	1 309

3. Materiaalit ja palvelut

(1 000 eur)	2019	2018
Ostot tilikauden aikana	-57 570	-53 051
Aine- ja tarvikevaraston muutos	-341	371
Ulkopuoliset palvelut	-18 655	-17 651
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-76 566	-70 331
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuksesta	-58	-58
Muista palveluista	-79	0
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-137	-58

4. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä

(1 000 eur)	2019	2018
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	-262	-262
Hallituksen palkat ja palkkiot	-173	-173
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot yhteensä	-435	-435
Muut palkat ja palkkiot	-12 776	-12 825
Eläkekulut	-2 443	-2 453
Muut henkilösivukulut	-418	-497
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	-16 073	-16 209
Luontaisedut	-232	-256
Yhteensä	-16 305	-16 465

Henkilökunta		
Henkilökunta keskimäärin; työntekijät	82	86
Henkilökunta keskimäärin; toimihenkilöt	186	189
Henkilökunta keskimäärin yhteensä	268	275
Henkilökunta vuoden lopussa	238	269

5. Poistot ja arvonalentumiset

(1 000 eur)	2019	2018
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-1 907	-1 919
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-34	-79
Koneet ja kalusto	-275	-336
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-2 216	-2 333
Arvonalentumiset	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2 216	-2 334

6. Rahoitustuotot ja -kulut

(1 000 eur)	2019	2018
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	3	4
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista konserniyhtiöiltä	55	55
Valuuttakurssivoitot	5	1
Korkokulut	-293	-216
Valuuttakurssitappiot	-105	-218
Muut rahoituskulut	-83	-96
Arvonalentumiset	-1 535	
Kirjattavien varojen arvon muutos	0	0
Yhteensä	-1 953	-471

Arvonalentumiset 2019 sisältää Martela AB:n pääomalainasaamisen alaskirjauksen perustuen tehtyihin arvonalentumistestauksiin.

7. Poistoero ja konserniavustukset

(1 000 eur)	2019	2018
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Konserniavustus, annetut - /saadut +	1 300	1 784
Tilinpäätössiirrot yhteensä	1 300	1 784

8. Tuloverot

(1 000 eur)	2019	2018
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	0	0
Edellisten tilikausien verot	2	23
Yhteensä	2	23

Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole sisällytetty tuloslaskelmaan eikä taseeseen.
Jaksotuseroista ja tappioista johtuvaa laskennallista verosaamista ei ollut tilikaudella 2018 ja 2019

9. Aineettomat hyödykkeet

(1 000 eur)

1.1.2019 - 31.12.2019	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yht.
Hankintameno 1.1.	12 415	12 339	478	25 232
Lisäykset	97	77	2 159	2 336
Hankintameno 31.12.	12 512	12 416	2 038	26 969
Kertyneet poistot 1.1.	-4 028	-6 907	0	-10 936
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	-940	-962	0	-1 901
Kertyneet poistot 31.12.	-4 968	-7 868	0	-12 837
Kirjanpitoarvo 1.1.	8 387	5 430	478	14 295
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 545	4 547	2 038	14 131
1.1.2018 - 31.12.2018	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yht.
Hankintameno 1.1.	12 415	12 141	154	24 711
Lisäykset	0	197	324	522
Hankintameno 31.12.	12 415	12 339	478	25 232
Kertyneet poistot 1.1.	-3 095	-5 929	0	-9 024
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	-933	-979	0	-1 912
Kertyneet poistot 31.12.	-4 028	-6 907	0	-10 936
Kirjanpitoarvo 1.1.	9 320	6 212	154	15 687
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 387	5 430	478	14 295

10. Aineelliset hyödykkeet

(1 000 eur)

1.1.2019 - 31.12.2019	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	80	10 623	11 999	23	0	22 725
Lisäykset	0	0	446	0	0	446
Hankintameno 31.12.	80	10 623	12 445	23	0	23 170
Kertyneet poistot 1.1.	0	-8 694	-11 286	0	0	-19 980
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	0	-34	-281	0	0	-315
Kertyneet poistot 31.12.	0	-8 728	-11 567	0	0	-20 295
Kirjanpitoarvo 1.1.	80	1 929	713	23	0	2 745
Kirjanpitoarvo 31.12.	80	1 895	878	23	0	2 876

1.1.2018 - 31.12.2018	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	80	10 617	11 517	23	0	22 237
Lisäykset	0	6	499	0	0	505
Hankintameno 31.12.	80	10 623	11 999	23	0	22 725
Kertyneet poistot 1.1.	0	-8 615	-10 944	0	0	-19 559
Tilikauden poistot 1.1.-31.12.	0	-79	-342	0	0	-422
Kertyneet poistot 31.12.	0	-8 694	-11 286	0	0	-19 980
Kirjanpitoarvo 1.1.	80	2 002	573	23	0	2 678
Kirjanpitoarvo 31.12.	80	1 929	713	23	0	2 745

Rakennusten sisältämät rakennusten arvonkorotukset 2019 ovat 1 850 teur (1 850 teur 2018).
Tuotannollisten koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 2019 oli 90 teur (130 teur 2018).

11. Sijoitukset

(1 000 eur)

1.1.2019 - 31.12.2019	Tytäryhtiö osakkeet	Osakkuusyhtiö osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Pääomalaina saamiset	Yhteensä
Tasearvo kauden alussa	7 498	0	9	6 960	14 466
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	-1	-1 535	-1 536
Tasearvo kauden lopussa	7 498	0	7	5 425	12 930

1.1.2018 - 31.12.2018	Tytäryhtiö osakkeet	Osakkuusyhtiö osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Pääomalaina saamiset	Yhteensä
Tasearvo kauden alussa	7 498	0	13	6 960	14 471
Lisäykset	0	0	0	0	0
Tasearvo kauden lopussa	7 498	0	9	6 960	14 466

Tytäryhtiöosakkeet:		Emoyhtiön osuus %	Osuus äänivallasta %	Osakkeiden kpl	Osakkeiden nimellisarvo	Osakkeiden kirjanpitoparvo
Kidex Oy	Suomi	100	100	200	2.208 teur	2 208
Muuttopalvelu Grundell Oy	Suomi	100	100	100	8 teur	4 440
Kiinteistö Oy Ylähanka	Suomi	100	100	510	9 teur	8
Martela AB, Bodafors	Ruotsi	100	100	50 000	5.000 tsek	550
Askí avvecklingsbolag AB, Malmö	Ruotsi	100	100	12 500	1.250 tsek	132
Martela AS, Oslo	Norja	100	100	200	200 tnok	24
Martela Sp.z o.o., Varsova	Puola	100	100	3 483	3.483 tpln	135
Yhteensä						7 498

Muut osakkeet ja osuudet:	7
----------------------------------	----------

12. Saamiset

(1 000 eur)	2019	2018
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yhtiöiltä		
Myyntisaamiset	1 502	3 852
Lainasaamiset	5 059	1 460
Siirtosaamiset	0	1 200
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	16 013	16 303
Siirtosaamiset	2 759	1 679
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	25 333	24 496

	2019	2018
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Henkilöstökulujen siirtosaamiset	164	169
Siirtyvät tuloverot	0	182
Menoennakot	463	236
Muut siirtosaamiset	774	345
Liikevaihtojaksotus	1 358	748
Siirtosaamiset yhteensä	2 759	1 679

13. Oman pääoman muutokset

Osakekannan jakautuminen 31.12.2019	Lukumäärä kpl	Yhteensä €	Osuus osakepääomast a %	Ääniä	Osuus äänistä %
K-osakkeet (20 ääntä/osake)	604 800	1 018 500	15	12 096 000	77
A-osakkeet (1 ääni/osake)	3 550 800	5 981 500	85	3 550 800	23
Yhteensä	4 155 600	7 000 000	100	15 646 800	100
Omat osakkeet	13 082				
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä	4 142 518				
Oma pääoma	2019				2018
Sidottu oma pääoma					
Osakepääoma 1.1. ja 31.12.	7 000				7 000
Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.	1 116				1 116
Vapaa oma pääoma					
Vararahasto 1.1. ja 31.12.	11				11
Voittovarat 1.1.	27 698				29 589
Kirjaukset voittovaroihin	0				0
Osingonjako	-414				-1 326
Tilikauden voitto	-3 144				-563
Osakejärjestelmän perusteella luovutetut	0				0
Palautuneet osingot	0				0
Voittovarat 31.12.	24 140				27 698
Oma pääoma yhteensä	32 267				35 826

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 24.140 teur vuonna 2019 (27.698 teur 2018).

Martela Oyj:n hallussa olevat omat osakkeet esitetään voittovarojen vähennyksenä.

Martela Oyj omistaa 13 082 kpl (13 082 kpl 2018) A-sarjan osaketta. Osakkeista 12 036 kappaletta on ostettu 10,65 euron keskihintaan ja 1 046 kappaletta on siirretty yhtiökokouksen 13.3.2018 tekemällä päätöksellä yhteistiltä yhtiön omalle arvo-osuustilille.

Omien osakkeiden markkina-arvo 31.12.2019 oli 3,36 € /osake (2,96 € 2018), yhteensä 43,9 teur (38,7 teur 2018).

Osakepalkkiojärjestelmään varten hankittuja osakkeiden hankintameno IFRS-tilinpäätöksessä käsitellään omien osakkeiden kaltaisena eränä.

14. Pitkäaikainen vieras pääoma

(1 000 eur)	2019	2018
Lainat rahoituslaitoksilta	3 086	3 829
Siirtovelat	150	150
Yhteensä	3 236	3 979

Rahalaitoslainojen muutokset ja lyhennykset	2019	2018
Rahalaitoslainat		
Lainat 1.1.	4 971	6 114
Lyhennykset	-1 143	-1 143
Lainat 31.12.	3 828	4 971

Siirtovelat		
Henkilöstökulujen siirtovelat	150	150

Lyhennykset	2019	2020	2021	2021
Rahoituslaitoslainat	1 143	743	342	2 742
Yhteensä	1 143	743	342	2 742

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

(1 000 eur)	2019	2018
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat konserniyhtiöille	5 480	9 790
Siirtovelat konserniyhtiöille	7 727	1 975
Yhteensä	13 208	11 766
Muu vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	5 743	6 143
Saadut ennakot	2 533	1 755
Ostovelat	8 101	7 247
Muut lyhytaikaiset velat	2 180	2 968
Siirtovelat	4 297	3 273
Yhteensä	22 854	21 386
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	36 061	33 152

Lyhytaikainen vieras pääoma on eritelty liitetiedoissa, koska erät on yhdistelty taseessa

Siirtovelkojen olennaiset erät	2019	2018
Henkilöstökulujen siirtovelat	2 261	1 636
Korko- ja rahoitusjaksotukset	124	18
Rojaltit	159	105
Menojäämät	1 753	1 515
Siirtovelat yhteensä	4 297	3 274

16. Annetut pantit ja vastuusitoumukset

(1 000 eur)	2019	2018
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä		
Pankkilainat	8 829	9 971
Annetut kiinteistökiinnitykset	7 565	7 565
Annetut yritysikiinnitykset	11 368	11 368
Yllämainittuihin velkoihin vakuudeksi annettu kiinnityksiä yhteensä	18 933	18 933
Muut annetut vakuudet		
Takaukset vuokran vakuudeksi	321	308
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut takaukset	1 834	1 706
Yhteensä	2 155	2 014
Leasing-sopimukset		
Alkavalle tilikaudelle kuuluvat	365	385
Myöhemmin maksettavat	214	364
Yhteensä	579	749
Vuokravastuut	3 447	5 297

MARTELA TILINPÄÄTÖS 2019

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 24 140 267,73 euroa, joista tilikauden tappio on 3 144 152,71 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona ei jaeta
- jätetään omaan pääomaan 24 140 267,73 euroa

Helsingissä 6. helmikuuta 2020

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Heikki Martela
hallituksen puheenjohtaja

Eero Leskinen
hallituksen varapuheenjohtaja

Matti Rantaniemi
toimitusjohtaja

Minna Andersson

Eero Martela

Jan Mattsson

Katarina Mellström

Anni Vepsäläinen

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä helmikuuta 2020

KPMG Oy Ab

Jukka Rajala
KHT

Tilintarkastuskertomus

Martela Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Martela Oyj:n (y-tunnus 0114891-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätöiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa

lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisuuden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

**TILINTARKASTUKSEN KANNALTA
KESKEISET SEIKAT**

**KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN
TILINTARKASTUKSESSA**

**Myyntituottojen 106,2 milj. euroa tulouttaminen
(Laatimisperusta sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 1)**

- Martela Lifecycle -liiketoimintamalliin kuuluu sekä tuotteiden että palveluiden myyntiä.
- Raportoitavien myyntituottojen määrä ja tuloutusajankohta ovat riippuvaisia asiakassopimuksen sisällöstä ja sopimusehdoista.
- Myyntituottojen raportointiin sisältyy riski siitä, että tilinpäätökseen kirjattujen euromäärien tuloutus on tapahtunut väärällä arvolla tai raportointikaudella.
- Olemme arvioineet yhtiön myynnin tuloutukseen sovellettavien laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta, minkä lisäksi olemme suorittaneet myynnin tuloutukseen liittyvien sisäisten kontrollien testausta.
- Myyntituottojen tuloutuksen oikeellisuudesta olemme pyrkineet varmistumaan muun muassa testaamalla, että toimitus ja sitä vastaava lasku on kirjattu sopimusehtojen mukaisesti oikealle tilikaudelle. Myyntisaamisten osalta olemme käyneet läpi saatuja maksusuorituksia. Olemme myös tarkastaneet asiakkaan, toimitusten ja laskujen vastaavuutta.
- Olemme tarkastaneet laskutuksen aukottomuutta, hyvityslaskuja sekä asiakas- ja tuoteryhmäkohtaisten katteiden poikkeamia.

**Vaihto-omaisuuden 8,0 milj. euroa arvostaminen
(Laatimisperusta sekä konsernintilinpäätöksen liitetieto 14)**

- Vaihto-omaisuus muodostaa konsernitaseen loppusummasta noin 14 %.
- Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteisiin liittyy johdon harkintaan perustuvia arvioita, minkä lisäksi raportointiin voi liittyä inhimillisen virheen riski. Arviot vaihto-omaisuuden nimikkeiden kuranttiudesta perustuvat mm. kiertäviin inventaareihin sekä nimikkeiden kiertonopeusanalyysihin, joiden perusteella johto tekee kokonaisarvion mahdollisista arvonalentumisista.
- Olemme arvioineet yhtiössä määritellyjä laskentasääntöjä vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyen sekä raportoinnin johdonmukaisuutta em. laskentasääntöjen soveltamisessa.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt vaihto-omaisuuden sisäisten kontrollien testausta sekä aineistotarkastustoimenpiteitä.
- Olemme arvioineet konsernin inventaarikäytäntöjä sekä suorittaneet varastojen saldojen tarkastuslaskentaa sekä tilikauden aikana että tilinpäätösajankohdassa. Olemme selvittäneet konsernin inventaarien kattavuutta inventointiasteen avulla sekä analysoineet inventointieroja mahdollisten poikkeamien havaitsemiseksi.
- Olemme lisäksi analysoineet negatiivisia nimikesaldoja ja hitaasti kiertäviä nimikkeitä data-analyysien avulla.
- Olemme arvioineet vaihto-omaisuuden arvonalentumisten kirjausperusteita ja tilinpäätökseen kirjattujen arvonalentumisten riittävyyttä.

**Tytäryhtiösijoitusten ja -saamisten 6,3 milj. euroa ja sekä liikearvon 7,4 milj. euroa arvostaminen
(Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS) liitetiedot 11, 12 ja 15)**

- Emoyhtiön oma pääoma on 32,3 milj. euroa, josta jakokelpoisten varojen osuus on 24,1 milj. euroa.
- Emoyhtiön varoista merkittävä osa on sitoutunut sijoituksiin tytäryhtiöihin. Emoyhtiön taseessa esitetyt suorat nettosijoitukset tytäryhtiöihin ovat 6,3 milj. euroa, minkä lisäksi taseessa on
- Olemme arvioineet arvonalentumistestauslaskelmissa käytettyjen rahavirtaennusteiden sekä käytettyjen diskonttauskorkojen asianmukaisuutta. Olemme analysoineet kriittisesti perusteita ja johdon oletuksia, joiden mukaan tulevien vuosien rahavirtaennusteet on laadittu.

-
- tytäryhtiöihin liittyvää liikearvoa 7,4 milj. euroa. Edellä mainittujen erien arvostuksella on olennainen vaikutus määriteltäessä emoyhtiön jakokelpoisia voittovaroja.
  - Emoyhtiön johto laatii vuosittain sijoitusten tasearvoihin liittyvät arvonalentumistestauslaskelmat. Näihin laskelmiin sisältyy merkittävä määrä johdon arvioita. Laskelman perusteella Martela AB:n lainasaamisesta on tehty 1,5 M€:n arvonalentumiskirjaus.
  - Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonmäärityksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet laskelmien teknistä oikeellisuutta ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä

tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 1989 alkaen yhtäjaksoisesti 31 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 12. helmikuuta 2020

KPMG OY AB

Jukka Rajala
KHT

Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositteiden lajeista sekä säilytystavoista 1.1.-31.12.2019

Kuukausikohtainen päivä- ja pääkirja		sähköisessä muodossa Microsoft Ax
Reskontralistat		sähköisessä muodossa Microsoft Ax
Pankkitositteet	B0/BA	tiliotteet Opus Capita kassatositteet paperitositteina
Myyntilaskut	45*,55*/1000*	sähköisessä muodossa Microsoft Ax
	25*,35*/1000*	sähköisessä muodossa Microsoft Ax paperitositteina
Ostolaskut	PPP	sähköisessä muodossa Max Invoice Workflow
Palkkakirjanpito tositteineen	GPA	paperitositteina
Muistiotositteet	GPM/JE/JES	paperitositteina
Arvonlisäverolaskelmat	TX	paperitositteina
Käyttöomaisuus	FA	paperitositteina
Liitetietositteet	LT	sähköisessä muodossa

Kirjanpidossa on ollut käytössä Microsoft Ax.

Kassatoiminnoissa on ollut käytössä Opus Capita ja ostolaskuissa Invoice Workflow.

Sähköisessä arkistoinnissa on ollut käytössä Microsoft Ax sekä Opus Capita.